

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falú” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.
Postatakarékpénztári csekk számla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a Képes Híradó-val, valamint a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, féltre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1939.

XX. évfolyam, 10. szám.

Március hó 5.

A MINISZTERELNÖK RÁDIÓSZÓZATA

Teleki Pál gróf miniszterelnök február 25-én, este 7 órakor, 17 perces rádiószózatot intézett a magyar nemzethez, amely feszült várakozással tekintett a miniszterelnök beszéde elé. A beszédnek, amelyet országszerte fokozódó lelkesedéssel és együttérzéssel hallgatott az ország magyarsága, főbb részleteit az alábbiakban vázoljuk:

A miniszterelnök beszéde vezető részében néhány közvetlen, meleg szóval bontotta le azt a távolságot, amely fizikailag elválasztotta őt hallgatójától, hangsúlyozva, hogy úgy szól, mintha a magyarság élén, a Rákos mezején szólna a nagy család, a nemzet fiaihoz. A továbbiak során meleg szeretettel és barátsággal szegte le, hogy mindazt, amit eddig sokféle foglalkozásában tapasztalt, tanult, azaz — mint mondotta: — mindazt, amit mint magyar a magyar lelkektől kapott, összefoglalja lelkében és megvalósítani törekszik. Hangsúlyozta, hogy minden magyar ember egyformán közel áll szívéhez és szeretet tölti el az ország magyar érzését, de idegenajku állampolgáiraival szemben is. Megérti mindenki baját, nincs az ország lakosságának olyan rétege — kor, vallás, nemzetiség, foglalkozás szerinti csoportja, — amelyben személyes barátai ne lennének.

Szeretné mindenki kívánságát teljesíteni, mindenki sorsán javítani és nem rajta mulik, hogy ez csak lassan történhet meg.

Kifejezte azt a reményét, hogy éppen ezért baráti szava visszhangra fog találni és bizalom lesz reá a válasz.

A közvetlen hangú és szeretetteljes bevezetés után a miniszterelnök bejelentette, hogy komoly szavai is vannak. Rámutatott arra, hogy a magyar nép ősidőktől kezdve szeret politizálni. Őrizték ezt a készséget — ugymond — de gyakoroljuk magyar módra: sokat gondolkoznak, keveset beszélnek. Sajnos, az ellenkezőjét teszik sokan: *tulsokat beszélnek, tulsokat politizálnak, de keveset gondolkoznak*, ami pedig nem magyar erény.

A miniszterelnök leszegte, hogy kereszténység akarja tenni nemcsak nevében, de gondolkodá-

sában is ezt az országot; *erőssé akarja tenni Szent István koronájának földjét és népét; jól kifejeve kívánja tartani tokjában a magyar kardot; összeforrasztani akarja az egymástól eltávolodott magyar lelkeket s megalapozni óhajta a haza minden fiának egyéni és családi boldogságát.*

Rámutatott arra, hogy az ősi magyar erő és élniakarás gyarapította az eltelt husz év alatt az ország általános gazdasági helyzetét, a nemzetközi életben való erejét és a külföld megbecsülését;

elérkezett hát az ideje annak, hogy a magyar, mintegy törvényt ülve maga fölött, megállapítsa a további teendők sorrendjét.

Ezek sorában a legfontosabbnak a *hadsereg teljessé fejlesztését tartja*. Kifejezte azt a meggyőződését,

hogy ebben egyetért vele minden honfitársunk. Kétségtelen, hogy ennek a feladatnak a vállalása súlyos terhet jelent, sok lemondást eredményez, de jelenti egyben a magunk és gyermekeink biztonságát is.

A második lépés *gazdasági meg erősödésünk megalapozása*, ami mindenki számára fokozott munkateljesítést jelent, egyelőre talán kevesebb ellenszolgáltatással; ezáltal azonban a munkateljesítmény egyrészt a nemzet oltárára fordíthatjuk és biztosíthatjuk gyermekeink jólétét. Hangsúlyozta, hogy mindenki igyekezzék meglátni nem csak a jogokat, de a kötelezéseket is. A nemzetnek ezeknek a gondolatoknak jegyében való nevelése fontos kötelesség és részben az iskola feladata. Hangsúlyozta, hogy

a magyar élet egy nagy tel-

lesség, amelyet ki-ki a maga helyén állva szolgálhat, de csak összefogva ápolhat.

A miniszterelnök ezután megállapította, hogy a Nemzeti Egység Pártjával *Magyar Élet Mozgalom* néven egyesült Magyar Élet Mozgalom eszméi, célkitűzései azonosak; a személyi kapcsolatok is megvannak, ami az erők egyesítését teszi lehetségessé. A cél az, hogy az emberek lelkében a valódi testvériség érzése és a magyar munkában való teljes egybeforrás alakuljon ki.

— Nagy erőfeszítésre van szükség — fejezte be szózatát a miniszterelnök. — Minden emberre szükség van. Bizom, hogy *hivó szavamat úgy a politikai, mint a társadalmi munka terén mindenki megérti, megszíveli és akkor fenn fogjuk tartani a régi dicsőséget, gyarapítani fogjuk a régi erőt és boldoggá fogjuk tenni gyermekeink Magyarországot!*

A nagyhatású rádióbeszédet a „Szózat” hangjai követték.

A belügyminiszter betiltotta a nyilaskeresztes-pártot

Belpolitikai életünknek országos eseménye a belügyminiszternek február 24-én kiadott rendelete, amellyel a „Magyar Nemzeti Szocialista Párt-Hungarista Mozgalom” címen működő politikai pártot, továbbá a legutóbbi napokban alakult „Hungarista Párt”-ot, amelyben ugyanazok a személyek, nyilvánvalóan ugyanazokkal az eszközökkel kívánják ugyanazokat a célokat megvalósítani, s amely párt alakítása csak a hatóság félrevezetését és a törvény kijátszását célozta, *feloszlatta*,

további működését betiltotta s bárhol található vagyonát a

hatóságok inségakciója javára lefoglalta.

A rendeletet a közigazgatási hatóságok első tisztviselői, a rendőrség főkapitányai s a csendőrkörületi parancsnokságok az egész ország területén megkapták.

*

A belügyminiszteri rendelet indokolását a következőkben ismertetjük: A feloszlátott párt vezérének és szellemi irányítójának ma is Szálasi Ferenc nyugalmazott őrnagyot tekintti, aki az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására irányuló

bűntett miatt jogerősen kiszabott büntetés hatálya alatt áll.

Megállapítást nyert, hogy a *Hungarista Mozgalom Fekete Frontja* elevenezés alatt a pártban titkos alakulat létesült. Tagjait nem nevelték, hanem számokkal jelölték meg.

A szervezet célja karhatalmi szolgálat és nyomozás mellett terrorcselekmények elkövetése is volt.

A párt az egész ország területére kiterjedő olyan szervezetet is létesített, amely a párt uralomra jutása esetén kimondottan állami feladatkörök ellátását és a nemzeti szocialista célkitűzések erőszakos uton való megvalósítását célozta. A szervezet tagjait árulás esetén halállal fenyegették meg.

A párt tagjai Szálasi fegyintézeti törzskönyvi számát (9323) feltüntetve jelvényt hordtak, a titkos tagok és a kilépni kénszerűlt köztisztviselők részére pedig *külvonjelvényt* létesítettek, hogy a törvényes jogszabályokat kijátszák.

Röpirataikban az államberendezés rendszerének felforgatását kö-

BESZÉLŐ SZÁMOK

A magyar textilipar (pamut, gyapju, kender, len, juta, selyem és félselyemből készült iparcikkek) az iparfejlesztés folytán hat év alatt — 1932-től 1937-ig — lendületesen fejlődött. A vállalatok száma hat év alatt 288-ról 363-ra, az előállított iparcikkek bruttó értéke pedig 292 millióról 508 millió pengőre növekedett.

A textilárúkvitelben tavaly, az addigi emelkedő irányzattal szemben, nagyobb csökkenés tapasztalható. Ez a világszerte mutatózó kedvezőtlen értékesítési viszonyokkal magyarázható.

vetették s a legdurvább hangon igyekeztek minden tekintélyt sárba rántani.

Hatósági bejelentés nélkül titkos politikai előadásokat és tömeges összejöveteleket tartottak. Egyes párttagok újabbban olyan cselekményekre is ragadtatták magukat, amelyekben

sem magánosok, sem hatósági közegek elleni erőszaktól sem riadtak vissza.

Mult év december elején késekkel, vasbotokkal támadtak a rendőrökre, ez év február 3-án pedig a párt egyes tagjai a *Dohányutcai templomból* kijövő közönség elé kézigránát dobta. A nyomozás megállapította, hogy a kézigránátokat a párt központi helyiségében vették magukhoz a büncselekmény elkövetésére.

Mindezekből megállapítja a belügyminiszter, hogy a párt feloszlása és működésének betiltása nemcsak indokolt, hanem feltétlenül és halaszthatatlanul szükséges is volt.

A belügyminiszter rendeletét a rendőrség Budapesten már a rendelet megjelenése napjának reggelén végrehajtotta. Lezárta az *Andrássy-úti országos nyilas székház* és a *fővárosi fiókszervezetek helyiségeit*. Lefoglalták a pártszervezetek iratait, vagyont és ingóságait. Tömeges előállítás is történt. A régebbiről ismert nyilasvezetőket a rendőrség toloncügyi osztály helyezett el. Nagyrészt elleni közigazgatási eljárás indul.

A nyilasmozgalom vezetői közül a rendőrség többek interpellációját rendelte el.

A nyilasmozgalom felgöngyölítése néhány nap alatt az egész országban befejeződött. A rendőrség tudja már, kik tartoznak a terrorcselekményeket végrehajtó *holdféjes jelvényes* és *FF karszalaggal ellátott Fekete Front tagjai* sorába. Elkészül a *nyilasok RV (rendvédelmi) alakulatának tagjairól* készült kimutatás is.

Az internáltak teljes névsorát csak a vizsgálat befejezése után hozzák nyilvánosságra.

A felsőház ülése

A felsőházban, mint azt legutóbbi számunkban jeleztük, február 23-án mondotta el *Telesi Pál* gróf miniszterelnök bemutatkozó beszédét. A nagyjelentőségű miiniszterelnöki nyilatkozat elhangzása előtt *Beóthy László* alelnök kegyelelt szavakkal emlékezett meg *XI. Pius* pápa elhalálozásáról. Több elnöki bejelentés után, felolvastatta a kormányváltásra vonatkozó legfőbb kéziratokat, majd a háznagy bevezette az új kormány tagjait.

Feszült figyelem közben mondotta el *Telesi Pál* gróf miniszterelnök bemutatkozó beszédét, amelyet hosszantartó tapsal és éljenzessel fogadott a felsőház.

A miniszterelnök beszédéhez *Szontagh Jenő* kért szót. Örömmel állapította meg, hogy a miniszterelnök beszédében nem volt egyetlen divatos jelző sem. Hangsúlyozta, hogy a felsőház egyetlen üdös reform megzavarása elől sem fog elzárkózni és azt a meggyőződését fejezte ki, hogy a miniszterelnök nagy államférfiúi értékeit a nemzet javára fogja érvényesíteni.

Az ülés berekesztése után a felsőház tagjai lelkesen éljenzték a miniszterelnököt.

A MÉP szakcsoportjai elfogadták a földbirtokpolitikai javaslatot

A *Magyar Élet Pártja* földbirtokpolitikai, földmivelségi és pénzügyi egyesített csoportjai február 28-án délelőtt a képviselőház 1. számú értekezleti termében folytatták a *kisbirtokbirtokosok lakításáról* és *más földbirtokpolitikai rendelkezésekről* szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. Az ülésen résztvett *Telesi Mihály* gróf földmivelségi miniszter, *vitéz Lukács Béla* államtitkár, a miniszteri előadók és a bizottság tagjai nagy számban. *Mayer János* ny. földmivelségi miniszter, országgyűlési képviselő elnökelte alatt folyt a tanácskozás, amelyben a bizottság valamennyi tagja felszólt és *letárgyalták* és *elfogadták* részleteiben is a javaslatot.

A felvidéki Magyar Párt roznyói nagygyűlése

A *Felvidéki Egyesült Magyar Párt* február 26-án *Roznyón* nagygyűlést tartott, amelyen résztvett *Jaross Andor* miniszter és *vitéz Rátz Jenő* ny. honvédelmi miniszter is.

Majkuth Albert városbíró megnyitóbeszéde és *Szant-Iványi József* képviselő felszólalása után *Jaross Andor* mondotta el a beszédét, amelyben hangsúlyozta, hogy az erősebb, egységesebb és egészségesebb szellemiségű magyar társadalom kialakítása idegen példák utánzása nélkül, az ősi hagyományok alapján lehetséges csak. Rámutatott arra, hogy a Felvidéken a husz éves elnyomatás kialakított egy családi nemzeti érzést, amely a magyar emberek egymáshoz fűzte. Minél hamarabb értsük meg egymást volt felvidéki és csonkaországi magyarok, hogy minél hamarabb kialakuljon az *egyes magyar lelkeség*, amely mindkét oldalról csak az értékeket keresi, a hiányokat pedig kiküszöböli. A magyar nemzetfogalom egy nagy kör, amelybe beletartozik a püspök, a miniszter, az ügyvéd, az orvos, de a kisiparos, a munkás és a földmives is. Egységes magyar társadalomra van szükség, amely megbecsüli a kérgestenyérű munkát, de megbecsüli a kérgestenyérűekkel a szellemi munkát is.

A miniszter hosszantartó tapsal követelt beszéde után, *vitéz Rátz Jenő* ny. honvédelmi miniszter mutatót rá arra, hogy az új magyar élet gondolatát, amelyet néhai *vitéz Gömbös Gyula*, majd *Darányi Kálmán*, azután *vitéz Imrédy Béla* hirdetett. Szegedről indult ki husz esztendővel ezelőtt. Ezt az eszmét kívánják megvalósítani.

A tizenkilencéves jubileumot

amelyet a hálalmába összeforrt magyar szívek ünnepekké március elején, nem kell magyarzó sorokkal kísérnünk. Hogy mit jelentett 1920 március elején a nagybányai *Horthy Miklósnak*, a nemzeti hadsereg főparancsnokának kormányzóvá választása, azt most, tizenkilenc év után tudjuk valóban méltányolni. S úgy érezzük, ha büntetést is bennünket a Mindenható, de meg is bocsájtott nekünk abban a pillanatban, amikor Őt nekünk adta, hogy gyengésgünk felemelője, erőnk támasza, hitünk fénye és akaratumk irányítója legyen.

Aldassék az Ur neve e napért. Aldassék *vitéz nagybányai Horthy Miklós* kormányzó urunk iránti hódolatunkban!

Megalakult a Magyar Élet Keresztény Községi Pártja

A székesfevárosi Keresztény Községi Párt február 28-án este a Nemzeti Egység Pártja fővárosi szervezetével együttes ülést tartott, amelyen kimondta, hogy a Párt a „*Magyar Élet Keresztény Községi Pártja*” nevet veszi fel. Az új párt testületileg is és tagjai egyénileg is belépnek a Magyar Élet Pártjába. Az új alakulat vezérének *Telesi Pál* gróf miniszterelnököt választotta meg. Az átalakulás kimondása után *Telesi Pál* gróf intézett nagy beszédet a jelenvaltakhoz, akik lelkesen ünnepelelték a miniszterelnököt, majd *vitéz Imrédy Béla* mondott a Párt lelkes éljenzése közben nagy beszédet.

Darányi Kálmán Kunszentmiklósi diszpolgára

Február 27-én délelőtt *Kunszentmiklósi* népes küldöttsége tisztelettel, *Mészáros Imre* községi bíró vezetésével, *Darányi Kálmán* házelnök előtt, hogy átadja a község diszpolgári oklevelét.

Darányi Kálmán megilletődötten mondott köszönetet a küldöttség tagjainak és a kunszentmiklósiaknak és hangoztatta, hogy valamennyi kitüntetés között azt tartja legértékesebbnek, amelyet a polgártársak bizalma ad.

Az ünnepes aktus után *Darányi Kálmán* ebédien látta vendégül a küldöttség tagjait.

A református zsinat vezetőségének tisztelegése a Kormányzó urnál

Március elején alakult meg *Ravasz László* püspök és *Telesi József* gróf elnökletével az új *Református Országos Zsinat*. Az ünnepélyes megalakulás után dében *Ravasz László* püspök és *Telesi József* gróf főgondnok a Zsinat hódoló küldöttségét vezették a kormányzó elé, aki a fogadtatás után hosszasan elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

LAPZÁRTA

A pápaválasztás

Március 2-án, csütörtökön ült össze először a bitorosok gyűlékezete és megejtették az első pápaválasztó szavazást, amely azonban eredménytelen volt. Rómában állandóan nagy tömegek figyelik a Vatikánban, a konklave terméből kivezető kéményét, amelyből fekete füst gomolyog, ha a szavazás eredménytelen. Fehér füst fogja jelezni, hogy „Habemus papam” — azaz: „Van pápánk”.

Lapunk zártakor a második szavazás eredménye még nem vált ismeretessé.

A HÉT POLITIKAJA

Folyik a zsidó javaslat vitája

A képviselőház február 23-iki ülésén — mint azt röviden jelezte a *Vasárnap* — folytatták a *kormányprogram feletti vitát*. A különböző pártok és frakciók szónokai szinte egyértelműen állapították meg, hogy *Telesi Pál* gróf célküzdéseivel egyet-értének és azokat támogatják.

A képviselőház február 24-iki ülésén *Makkai János* előadó ismertette a *második zsidó javaslatot*, amellyel ismételt és részletesen foglalkoztunk hasábjainkon a bizottsági tárgyalásokról szóló beszámolóinkban.

Az előadó előterjesztése után *Raport* Rózsa ismertette a kisebbség különvéleményét, majd *Krúdy Ferenc*, a *Falu-Gazdaszövetség* alelnöke, mondott nagyhatású és alaposan felépített beszédet a javaslat mellett, a kormánypárt vezérszónokaként.

Krúdy Ferenc beszédében adatokkal bizonyította, hogy

a mai súlyos gazdasági helyzetet elsősorban a zsidókérdés megoldatlansága okozza.

Rámutatott arra, hogy a bankérdekeltségben, az iparban kilencven százalékban foglaltak helyet, tulajdonukba kerítették a vállalatokat, tönkretettek egy sereg ősi keresztény iparost, a gyári vállalatok és a fogyasztók közé pedig egész sereg felesleges közvetítő ékelődött bele. A *mezőgazdaság ezért képtelen megfizetni az ipari cikkeket*. Ezután eszette a kényszerességük utján történő vagyonszerzési visszaéléseket, majd adatokat sorolt fel arra, hogy az első zsidótörvényt *hogyan iparkodtak kijátszani az érdekeltek*. Kimutatta, hogy a tárgyalás alatt levő törvényjavaslat a kereszténység hátrányára megbontott jogegyenlőség helyreállítását célozza.

Krúdy Ferenc beszédét hosszantartó éljenzessel és helyesléssel fogadta a képviselőház.

Állami ellenőrzés alatt álló telepünk

szólóajtványok

Riparia Portalis és berlandieri alanyon. Hazai sima és gyökeres vesszők. lesszállított árban kaphatók

EMÓDI SZÓLÓTELEPÍTŐ R. T. Budapest, Gróf Tisza István-utca 8—10. Telefonszám: 183-943

Követeljük a korszerű reformokat!

Mayer János v. miniszter beszéde Imrédy Béláról

Multheti számunkban csak röviden jelentettük, hogy a Nemzeti Egység Pártja február hó 22-én tartott vacsoráján Mayer János v. miniszter, a Falu Gazdaságszövetség elnöke, méltatta a lemondott vitéz Imrédy Béla miniszterelnök háromnegyedesz éves működésének eredményeit. Mayer János nagyhatású beszédét most módunkban van teljes egészében az alábbiakban közölni:

Igen tisztelt Uraim,
kedves Barátaim!

Hazánk alkotmányos kormányzásának főbb történelmi és politikai mozzanatait az utóbbi két évtizedben ennek a pártnak a keretében, mondhatnám, ennek a teremnek falai között bonyolódottak le. Ezalatt az idő alatt sok kormánytól bucsuztunk és sok új kormányt üdvözöltünk. Alkotmányos többségi pártról lévén szó, „meghalt a király, éljen a király”, ha sokszor fájts is a bucsuzás, azonban nyomban felcsillant a remény az új kormány új ígérete nyomán s haladtunk tovább a pártunk programja által számunkra kijelölt uton.

Ma is bucsuzunk. Bucsuzunk szeretett, volt miniszterelnökünk-től, vitéz Imrédy Béla Öngyémeltőségától. Ez a bucsuzás elüt a sablontól és mély nyomokat hagy a lelkekben. Távozásának okai ismeretesekek. Részből a magyar politikai életben — sajnos — még mindig divatos marálózkodás, de még inkább az őtülzásig menő korrektsége, finom erkölcsi érzéke és puritánsága oka a távozásnak. De bármi lett legyen is az ok, bár nem vesztjük el a jövőbe vetett hitünket és reményünket, mégsem titkolhatjuk el ebben a pillanatban a megdöbbenésünket és fájdalmunkat.

Mert miről van szó itten, Uraim?! Arról, hogy jön egy kormányelnök, aki megalakítja kormányát és azt mondja, hogy hazánkban — sajnos — a magyar nép széles rétegeinek az életszínvonalra messze alatta van annak a színvonalnak, amelyen a nyugati államok népei élnek. A nép szociális gondozására több figyelmet kell fordítani és ezért több áldozatot kell hoznunk. Hogy így tegyünk, azt a nemzet érdeke parancsolólag követeli tőlünk, mert egy gazdaságilag és fizikailag legyengült nemzedék ezen az exponált helyen, amelyen mi élünk, nem fogja a népek harcában megállni tudni a helyét és nem tudja megtartani államalkotó szerepét.

A legelső feladat tehát, hogy — agrárállam lévén — egy józan, okos földreformmal a falu népet gazdaságilag megerősítsük, amelyet meg kell előznie a hazai szűkösség aránytalan térfoglalásának a visszaszorításáról, illetve rendezéséről szóló törvénynek és folytatnunk kell a reformokat a szakoktatás fejlesztésével, a falu kulturális színvonalának az emelésével, a falu egészségének a gondozásával, a munkásság helyzetének a javításával, a munkaidő és munkabérek szabályozásával, ipar és

kereskedelem fellendítésével és így tovább.

Mi sem természetesebb, mint-hogy pártunk a leglelkesebben sorakozott fel a program mögé; az ország népének tikkadt politikai hangulatára pedig üditőleg hatott e program s végre reménykedve nézett a biztató jövő elé. Ebből a programból értette meg népünk azt is, hogy a népek és intelligenciának nemcsak a fronton a fegyverrel a kezében kell harcolni a közös hazáért, hanem békében a közéletben, a termelőmunkában, a közös jólét megteremtésében, a haza felvirágoztatásában is. Az önálló magyar porták, a magyar kisgazda-egzisztenciák szaporítása, a munkásság, az ipar, a kereskedelem támogatása mind ezt a célt szolgálta. Felismerted, Kegyelmes Uram, azt az alapigazságot, hogy ez a maroknyi nemzet csak az összes erők összefogásával oldhatja meg a reávró feladatokat. S a legnagyobb megdöbbenésére az országnak, ez a felfelé ívelő politika a legnagyobb lendületnél tompant meg és tört derékba. S felmerül a kérdés, hogy miért?

Ennél a kérdésnél és most — az idő rövidségére való tekintettel — nem meditálók, s nem boncolgatom, hogy kinek volt érdeke, hogy ez a reformpolitika elbukjon, de megállapíthatom, hogy a vesztés csak a nemzet lehet. Vannak tényezők, sajnos, amelyek sohasem tudják evonni azt a tanulságot, hogy egy nemzet számára, a korszerű reformok elől való kitérés: öngyilkosságot jelent.

Nem meditálók tehát, hanem azt mondom: Kegyelmes Uram, mi Tőled nem bucsuzunk, Te a nevedet a Felvidék és egymillió honfitársunknak a visszacsatolásával örökre beirtad a magyar történelembe. A Te neved az ország népe előtt egy nagy reménység, amelynek ott kell ragyognia a magyar élet élén és amelyben népünknek nem szabad csalódnia. Te egy pad-sorral most hátrább ülsz a parlamentben, de maradj meg az ülönkön, ezt kérjük mi és ezt követeli az ország érdeke. A Te ragyogó pénzügyi, immáron bel- és külpolitikai ismereteidre, puritán és intakt egyéniségedre az országnak szüksége van.

Mi, született kisgazdák, akik Isten, Haza, a tekintély és a hagyományok tiszteletében nőttünk fel s egészséges gondolatvilágunkat, amelyet az életet adó és kálászt termő barázdákban szivtunk magunkba, a magyar politikai élet gyorsan örlo malma sem örölte fel, mi igenis követeljük a korszerű reformokat. Követeljük az építő, de nem romboló reformokat. Reformokat, amelyek nyomán szaporodnak az önálló kisgazdaporták, szaporodnak és erősödnek a független magyar kisgazdák; amelyek nyomán megtalálja szerény otthonát minden magyar testvérünk s megkapja a becsület munkája után mindenki a tisztas jutalmát.

— Eppen ezért bucsuzás helyett

Magyar föld

terméséből készül a Franck-kávé-pótlék és a Kneipp-malátakávé. Magyar gazdának és munkásnak ad kenyeret, aki ezeket veszi!

azt kérjük, hogy maradj velünk és mi Veled maradjunk. A történelmet nem a gyávák, hanem a bátrak csinálják. Együttesen le fogjuk győzni a látható és láthatatlan erőket és ki fogjuk építeni azt a keresztény, nemzeti agrár Magyar-

országot, amely lelki szemeid előtt felrajzolódott. Mindnyájunk nevében kérem Reád és szeretteidre Isten áldását és azt kívánom, hogy Téged törtelen erőben és munkakedvben az Isten, a Haza javára, igen sokáig éltesse!

A spanyol kérdés

Anglia és Franciaország elismerte a Franco-kormányt. Chamberlain miniszterelnök az alsóházban jelentette be a nagyfontosságú diplomáciai eseményt. Daladier miniszterelnök javaslatára pedig a francia államtanács egyhangúan mondta ki az elismerést. A két nyugati nagyhatalommal egyidőben Egyiptom, Litvánia, Argentína és Venezuela is elismerte a spanyol nemzeti kormányt. A nemzeti hadsereg már el is készítette a madridi bevonulást. A köztársaságiak soraiban Azana elnök lemondásával a rend teljesen felbomlott. A spanyol köztársasági kővetésgek már a legtöbb államban megszűntek.

A spanyol nemzeti kormány elismerését — olasz lapok szerint — az olasz-francia kérdések gyors rendezése fogja követni.

Angol lapok úgy tudják, hogy Franco tábornok biztosítékot adott Mussolininek arra, hogy hű marad a berlin-római tengelyhez.

Hogy mindezek a fejlemények minő végső eredményekre fognak vezetni, azt ma még korai volna mérlegelni. A Földközi-tengeren megerősödött angol és francia flótyán csak a száz év óta semlegesnek viselkedő Spanyolország s a Mussolini előtti gyenge Olaszország télenesével talátható felülvél. Hogy ezek után így maradjon, az a közeljövő legnagyobb nemzetközi kérdése, amely sok, ma még ismeretlen cselekvésnek lesz okozója.

Ciano gróf Varsóban

A látogatás, amelyet Ciano gróf, olasz külügyminiszter tett Varsóban, az egész világ külpolitikájának elsőrendű érdeklődésével találkozott. Az olasz külügyminisztert, akit felesége, Mussolini leánya is elkísért, a lengyel államfő fogadta.

A varsói megbeszélések a Németországgal való viszony; a Dunavidék politikai és gazdasági rendezése; s harmadsorban az európai egység és a német-olasz gyarmatkövetések kérdése körül forogtak.

Ciano, aki közben vadászaton is vett részt, nemcsak a hivatalos Lengyelország, de a lengyel nép maga is meleg szeretettel övezte körül.

A látogatás jelentőségéről úgy az olasz, mint a német lapok hatalmas

cikkekben számoltak be, amelyekben Lengyelország nemzetközi fontosságát hangsúlyozzák.

Csendélet Cseh-Szlovákiában

Az egyik pozsonyi szlovák lap arról közöl részletes tudósítást, hogy milyen kihaltak azok a szerencsétlen határszéli városok, köztük elsősorban Kassa, amelyeket az őz folyamán hozzánk csatoltak vissza. Szegény Kassát a „bécsi igazságtalanságok” legkiáltóbb áldozatának állítja be. S reméli a csapongó képzeletű ciklírő, hogy „az elrabolt szlovák területek” ismét visszakerülnek hozzánk, mert el kell jönnie a „szlovák revízióknak.” Ez a bányászat válszara sem érdekes.

Közben azonban a szlovákok tömegesen bocsátják el állásukból és utasítják ki a magyar alkalmazzottakat Pozsonyban. A kiutasítottakat éjjel fogdossák össze, teherautókon a határra szállítják és átadják őket.

Igy a szlovákok. A ruszinok pedig alig várják már Bródv volt miniszterelnököt, aki a cseh börtönök faramalmait pihen a Tátrában. Lelkesen akarják fogadni, hogy borsot törjenek az ukránok orra alá, akikkel szembeállnak, ahol és amikor csak lehet. Cseh-Szlovákia most forr ki, de egyedőre csak az erjesztő gombák láthatók.

A soványság megszűnik!

A túlzott soványság öregít, Ez nem szerencse, de számlálható ábrózt. A túlzott egészség helyig karcsú és felt is. A természetellenes soványságnak által minden vonzóerőket elveszítjük. Szűkösség, vérszegénység, rojtdősségen visszamaradt egyének a Dr. Reiter táppórával kitölt gyors sulyszaporulatot (3-6 óráig 15-20-ig) és esodlatilag kelő termeket, arcot, csupát, kelleket ének el és többség egyének is sok évvel fiatalabbnak tűnhetnek fel, mert a vérbe sok tápanyagot visz be. Ezen táppórá használata után az Ön megjelenése csábos, ruganyos és loányos lesz még későbbi években is. Férfitől és gyermektől is meglegő eredmény. 1 csomag 2,50 pengő, 3 csomag 4,50. Aki ezt a hirdetését rendeléssel együtt három napon belül beküldi, annak egy kis füveg „Organ” parfüm csomagolat mellé, teljesen ingyen. Tehát, írjon még ma Dr. Reiter, Kassa, Kovács-utca 77/147.

A „devecseri norma” az igazi fajvédelem

József Ferenc királyi herceg és felesége látogatást tett a falusi gyermekek tejetelési akciójának születése helyén

Devecser, február 24.

Schandl Károly dr. titkos tanácsos, a devecseri kerület országgyűlési képviselője, amikor február 24-én Devecserben, az ottani szociális tevékenység tanulmányozására odaérkezett főhercegi párt az ebéd felköszöntötte, az eseményt, a magas látogatás tényét a devecseri gyermekek királyi ünnepének nevezte. S valóban, ez a látogatás királyi ünnepé tette azt a szociális tevékenységet, amely ebben a nehéz sorban lévő dunántúli községben esztendő óta folyik a tényleges keresztény szeretet, az alkotó fajvédelem jegyében. Ezt a gondolatot képviseli tudvalevően Schandl Károly dr. közéleti munkásságában és ennek a gondolatnak a mindennapos életben való megvalósítására ihlette meg a község társadalmát Schandl Károlyné, a Falu-Gazdaszövetség női szakosztályának nemesszivű elnöke. Ennek a meghihetésnek az eredménye az, hogy ebben a községben születhetett meg a devecseri norma; innen indulhatott el az iskolásgyermekek tej-ozonnátelési akciója, amely azután a Falu-Gazdaszövetség női szakosztályá-

nak szervezésében előbb száz, majd a következő esztendőben harmadfélszáz község szegény gyermekei számára biztosította az egészséges fejlődés előfeltételeit jelentő tej-ozonnát végül jövőre a belügyminisztérium Zöld Kereszt-akciójának keretében országos akcióvá szélesedik.

Az a tény, hogy a devecseri kezdeményezés ilyen módon hamarosan országos akcióvá válik; hogy ebben a községben a szegény gyermekek száza kapnak hónapokon keresztül, naponta meleg tej-ozonnát; hogy pompásan működnek a Falu-Gazdaszövetség által kezdeményezett különféle háziipari és kulturális tanfolyamok; magában hordja a kezdeményezők, meghihetők és a siker érdekében a kivitelezés munkáján fáradozók jutalmát. Mégis különös örömmel kell beszámolnunk arról, hogy a különféle szociális intézményeket rendszeresen tanulmányozó főhercegi pár, akkor, amikor érdeklődése meleg szeretettel a falu felé fordul, egy teljes napot szentelt arra, hogy Schandl Károly és neje kalauzolásában a devecseri normát tanulmányozza...

tatta a magas vendégeket a devecseri normáról, majd Pauer István igazgató-tanító vezetésével valamennyi osztályban megjelentek a vendégek, hogy tanui legyenek a magyar jövő reményeinek közti tejkiosztásnak.

Megindító és egyben szívet-lelket gyönyörködtető volt, hogy valamennyi osztályban egy-egy fiúcska, magyarruhas leánya perdült a padok elé és köszöntötte verssel, hosszabb-rövidebb monddal a „főherceg bácsit” és „néni”, aki a boldog és szerető édesanya meleg szívével simogatta meg a kis köszöntő fejét. Egyik másik osztályban csokorral kedveskedtek a főhercegeknek, akiknek autójá lassan virágokkal telt meg. A főhercegasszony Schandl Károlynéval végigment a padok között és a kipirult arcú, a tejet boldogan szürsölő, elfogódott kisgyerekek mindegyikének egy-egy szentképet és cukorkát adott... A látogatás sorrendjében megörökítjük a kis szónokok és lelkes tanítók neveit:

A VI. osztályban, Pauer István igazgató-tanító osztályában — Horváth Tibor mondta a köszöntőt, a II. osztályban Stefánia Emília tanítónő növendéke: Molnár Éva; a fiúosztályban — Endrédi Alfréd tanító osztályában — a kis Bercei György tolmácsolta társai szerető köszöntését. Sikos Ella tanítónő osztályában, a III. osztályban, magyarruhas kisleánya: a kis Ugi Valéria szavalt nagyon szépen. Nagy tanító vegyes V. osztályában Réti Katalin mondott köszöntőt. A két első osztályban — Molnár József és Avar Gyula tanítók osztályaiban — Lacza István és Értényi Terus mondtak üdvözítő verset. Új szint jelentett a IV. osztályban — Szentiványi József vegyes osztályában — hogy a fiúk-lányok ízesen vigyázással-ba meredve, katonásan fogadták a fejedelmi vendégeket, s a kis Avar Piroksa szavalt bátran. Nagy Marian tanítónő III. fűosztályának „szónoka” a kis Reisinger Vilmos volt. A főhercegi pár

minden osztályban talált néhány kedves, a részletkérdésekre vonatkozó szót a tanítók munkájának elismerésére és még inkább a boldog gyerekek megörvendeztetésére.

A vendégek ezután megtekintették a devecseri templomot, amelynek új orgonáját nemrég szentelték fel. Itt Nováky plébános szolgált magyarázatokkal.

A látogatás következő állomása a községhezán elhelyezett Zöldkeresztrendelő volt, amely másfél esztendő óta áll fenn. A főhercegi, aki különösen részletesen tanulmányozta már a Zöldkereszt szervezetét és védőnői tanfolyamát is, melegen érdeklődött a devecseri egészségügyi helyzet felől és örömmel vette tudomásul, hogy a község lakossága nagy megértéssel és örömmel veszi igénybe a mozgalomnak betegség-megelőző szolgáltatásait.

Ezután Kondor Istvánné igazgató-nő kalauzálása mellett a szűk helyre összehűzött magánpolgári iskola valóságos művészi kiállítását tekintették meg a vendégek. A fiúk egy magukfaragta, remekbeékszűt magyaros emléktárgyat, a leányok pompás cserkész-szívet adtak át a főhercegi párnak.

Az óvodában kardos-csákós kishúszár és magyarruhas kislány fogadta versikével a vendégeket; a pótműnyvi apróságok Tautz Erzsébet óvodónő dicséretre érdemes fáradozása eredményeként valóságos műzort mutatnak be...

A kulturházban — Katolikus Gazdakörben — a vesszőfonótanfolyam negyven hallgatója nevében Oláh Lajos gazdafiur tolmácsolta a fiatal-ság hódolatát.

Ugyancsak 40 résztvevője van a négyhetes főzótanfolyamnak, amelyet a vármegye támogatása tett lehetővé. A leányok közül huszan — a tehetséges — maguk gondoskodnak a felhasznál anyagokról, míg husz számára vármegyei támogatás teszi lehetővé a tanfolyamon való részvételt.

Az Ipartestületben rendezett varrótanfolyam megtekintése után az OKH követeikébe tartozó helybeli hiteltelvezőket tettek rövid látogatást. Itt Schandl Károly dr. tájékoztatta a hiteltelvezőket és a helyi fiók munkásságáról a főhercegi párt, akik tudvalevően néhány héttel ezelőtt az OKH budapesti központjában tettek látogatást.

Milyen is a „devecseri norma”

Mielőtt a királyi ünnep-ről beszámolnánk, megismertetjük olvasóinkat a devecseri norma lényegével.

A lényeg egyetlen egy szó, helyesebben érzés: a tevékeny, cselekedni tudó, keresztény szeretet. Ennek az érzésnek a jegyében szervezkedett meg Devecser társadalmá, — egytől-egyig olyan emberek, akiknek éppen csak hogy valamivel jobb a sora, mint azoké, akiket segíteni kell — hogy a sápadzó, csenevészesező gyermekeket tápláló, erőt, egészséget jelentő tej-ozonnához juttassa. Megállapították, hogy egy-egy gyermeknek naponta legalább megoszonnát-társa 80 fillérbe kerül és 300 gyermek szorul rá az ingyen-tejre. Schandl Károly dr. intézkedésére a helyi OMTK nyomban elvállalta 50 gyermek tejadagjának költségeit, azokivül rendelkezésre bocsátotta a szükséges edényeket, üvegeket. Ugyancsak 50 gyermeket vállalt az Esterházy-uradalom, a többi rászoruló gyermek oszonnátának költségeit azután a helyi társadalom vállalta el. Kisgazdák, kifizetésű tisztviselők, az értelmiségi vezetők képességeikhez mérten 1—5 gyermek költségeit fizetik be minden hó elsején az akció

agilis vezetőségéhez.

Harmadik esztendője válik valóra ilyen módon az a keresztény, tényleges fajvédelmi politika, amelynek szószólója Schandl Károly dr és felesége, akik azután a Falu-Gazdaszövetség útján az ország többszáz községében terjesztették el a jólbevált, áldásos devecseri normát.

A devecseri társadalom azonban a siker nyomán más téren és formában is bevezette a normát, amelynek, mint mondtuk, lényege a segíteni akaró szeretet. Így, amikor arról volt szó, hogy főzótanfolyamot kell rendezni, ahol a leányok, asszonyok megtanulják az olcsó és tápláló ételk főzését, a község főjegyzője két-hónapra saját konyháját engedte át erre a célra. A Gazdakör vezetősége viszont helyiséget, fűtést és világítást adott a vesszőfonótanfolyam céljaira, míg az Ipartestület varrótanfolyamot lát vendégül falai között.

Ez azután a magyarázata, hogy — amikor a lakosság gazdasági helyzetét tekintve, az adottságok mostohák, mégis azt látjuk — Devecserben nagy sikerrel és könnyen valósíthatók meg az összes szociális akciók.

A főhercegi pár látogatása

Schandl Károly dr. meghívására József Ferenc királyi herceg és felesége, Anna királyi hercegasszony február 24-én Devecserbe érkeztek, Schandl Károly dr. és felesége társaságában.

A magas vendégeket a plébánia előtt várták a vármegye és a község elkötelezői: Mesterházy László főispán, Berky Miklós alispán, Belák Endre főszolgabíró, Belák Imre dr. főorvos, Szalay László dr. tisztiorvos, vitéz Nováky Lajos plébános, Koncskó Zoltán főintéző, Kenessy Tibor dr. főispáni titkár, Szily István OMTK

üzemvezető, Varga Imre dr. községi jegyző és Markos Gyula községi bíró.

Kévvessel 11 óra után érkeztek meg két autón a magas vendégek: a főhercegi pár, Schandl Károly dr., Schandl Károlyné és Bathó Gyula titkár.

Sáffár Jenő alezredes jelentkezése után Nováky Lajos plébános üdvözölte rövid beszéddel a főhercegi párt, majd megkezdődött a program legfontosabb része: az iskolában tejet oszonnázó gyermekek meglátogatása.

A kilencosztályos elemi iskola tejkonyhájában Szalay főorvos tájékoz-

A „devecseri gyermekek királyi ünnepé”

A gazdag és változatos program után a Pölöskey-vendéglőben szűk-körű társaságban volt a királyi hercegek tiszteletére. Az ebéden résztvettek: József Ferenc királyi herceg, Anna főhercegnő, Schandl Károly dr., Schandl Károlyné, Berky Miklós alispán, Szalay László dr., tisztiorvos és neje, Belák Imre dr. főorvos, Sáffár Jenő alezredes, vitéz Nováky Lajos plébános — aki különösen tudvalevően a devecseri szociális akciók főszervezője — Koncskó Zoltán főintéző és neje, Zakariás János közjegyző és neje, Novák Mária, Varga Imre községi jegyző, Ország Dániel dr., járási állatorvos és neje, Kondor Istvánné polgári iskolai igazgatónő, Kemendy József gazdasági felügyelő, Szily István OMTK üzemvezető, Pauer István elemi iskolai igazgató-tanító, Markos Gyula bíró, dr. Vathy Jenő ügyvéd, szerkesztő, Bathó Gyula titkár, Oláh Sándor gazda és Jelfy Gyula fotóriporter.

Az ebéd során Schandl Károly dr. köszöntötte fel a fenséges vendége-

ket, kifejezve háláját, amiért a devecseri gyermekek ünnepén — a látogatás következtében — királyi ünnepén megjelentek. Rámutatott arra, hogy a Somlóhegy népe történelmi vidéken élt; itt zajlottak le az utolsó harcok a kereszténységgel szembe forduló pogánysággal. Az a tősgyökeres magyarság élt itt, amely ezen a vidéken és Devecserben is hűséggel kitart az ösök kereszténység-védő élete mellett. Ez a nép nemzetvédő, igazi keresztény fajvédő politikát

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés a törvényesen védett Rákócshelyi baktériumölő

székül. Kapható és megrendelhető csak **IFJ. AULITZKY OTTÓ** Budapest, VII. Dohánytervező 84. Hsz. 2. Árak: Demijonnal át Budapest 3 4 6 8 10 15 20 370 480 710 910 1080 16- 21-20 **Tanu'ságos prospektus e lap olvasóinak ingyen!**

folytat akkor, amikor megalkotta az ugynevezett devecseri normát, amelynek eredményeit ma nyílt alkalom bemutatni a főhercegi párnak. A krisztusi szeretet, a gyermekszerepet, a valóságos fajvédelem ünnepe feleltethetetlen lesz a gyermekek számára. A *devecseriek* az érdem, hogy az erők egyesítésével lehetővé tették a gyermekek tej-tízóráihoz való juttatását és hogy ez a gondolat, — a *Falu-Gazdaszövetség*en át — most már az ország szövetséges községeiben érezteti áldásos hatását. De a *devecseriek* az

érdem azért is, hogy az akciót a belügyminiszter országossá kívánja tenni. *Devecser* ilyen módon meghódította az országot az innen elindított tényleges keresztény fajvédelmi gondolat számára.

A felköszöntő után a fenséges vendégek még hosszasan elbeszélgettek az ebéden jelenvalókkal és a késő déltuáni órákban hagyták el, egy lélekemelő szép nap emlékével, felvirágozott autóikon Devecsert.

BARTOSS KÁROLY

A földmivelésügyi miniszter legközelebbi tervei

Teleki Mihály gróf földmivelésügyi miniszter február 26-án gépkocsin *Kiskunhalasra* utazott, hogy résztvegyen a szőlősgazdák nagygyűlésén. Utközben a miniszter *Kiskőrösön* megtekintette az új állami borközponttárt, majd folytatta útját *Kiskunhalasra*, ahol a városháza előtt *Fekete Imre* polgármester üdvözölte a város előkelőségei élén.

A kiskunhalasi jótékony növegyeletben tett rövid látogatás után, amelynek keretében a miniszter megtekintette a *Kiskunhalas* társadalmi által Komárom részére ajándékozott országzászlót, a miniszter a városi színháza ment, ahol a *kiskunhalasi gazdasági egyesületek* és a *MASzOBSz* nagygyűlésen vett részt.

Medveczky Károly elnöki megnyitóját, *Fekete Imre* polgármester üdvözlőbeszéde, *Kullmann László*, a *MASzOBSz* ügyvezető igazgatójának előadása és *Waldholt Kelemen* báró, a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete elnökének a szőlősgazdák problémáit ismertető beszéde után, lelkes ünnepség közben *Teleki Mihály* gróf földmivelésügyi miniszter emelkedett szólásra.

A miniszter beszéde bevezető részében rámutatott arra, hogy tizenkilenc esztendője annak, hogy *Szegedről*, a főméltóságú kormányzó ur vezetésével, elindult a szegedi gondolat, hogy fajvédő, szociális érzéstől áthatott új Magyarországot teremtsen. Az ugynevezett konszolidációs korszak után néhai vitéz *Gömbös Gyula* állította újra ezt a gondolatot a magyar közélet homlokterébe. Kezdeményezését *Darányi Kálmán* folytatta, majd vitéz *Imrédy Béla* után, *Teleki Pál* kormányára hárul a feladat, hogy ezt a népi, fajvédő, szociális politikát valósággá tegye.

Ennek a politikának a népi politikának kell lennie, azaz lehetővé kell tennie, hogy

a legeludgottabb falvak és puszták népe is felemelkedhessék és bekapcsolódhassék a közgazdasági életbe.

SZŐLŐOLTIVÁNY - KIÁRUSÍTÁS. Szőlőoltványaimat és gyökeres szőlővesszőimet soha nem létező olcsó áron árúsítom, hogy minden gazda telepemről szerezhesse be szükségesét. Bulgáriából származó speciális üdönsgök I. oszt. Ripária alany 8 fillér, Berlandieri 9 fillér, kis szépségű hibával II. oszt. 4 fillér. Közismert *bor- és csemegefajták* I. oszt. Ripária alany 5 fillér, Berlandieri alanyok 6 fillér. *Gyökeres vesszőim* I. oszt. bármely fajta csak 4 fillér, amiért vagyoniilag 100 százalékos garanciát vállalok. Telepem államilag engedélyezve éremmel és oklevéllel többszöri kintüntetve. Képes árjegyzéket kívánatra díjmentesen küldök: **Juhász Vilmos Abasár, Ujszőlőtelep**

Fajvédelmi politikát kell követni, hogy a magyar legyen az ur ebben az országban. Ez a fajvédő politika magyarnak tekinti az évszázadok óta ittélő, a magyarság mellett jóbanrosszban kitartó nemzeti kisebbségeket, de nem engedi meg, hogy a magyarság összekeveredjék a zsidósággal.

A népi politika egyik első törekvése: a falusi kisemberek felemelése. Fontos a gazdák szaktudásának fokozása; ezt a célt szolgálják a téli gazdasági tanfolyamok. Ez a továbbképzés most már a szőlő- és gyümölcstermelő gazdákra is kiterjed. Hangsúlyozta a miniszter ezután a *zöld hitel-kérdés megoldásának* fontosságát és azt, hogy a gazdákat olcsó hitelhez kell juttatni.

A továbbiakban rámutatott a miniszter a borpropaganda fontosságára és azt a reményét fejezte ki, hogy a Felvidék sávjának visszacsatolása és a helyes propaganda következtében a *borfogyasztás emelkedni fog*. Bejelentette, hogy három esztendő alatt elkészül az ország szőlőgazdasági, ami megkönnyíti a termelés és értékesítés megszervezését.

Pár hét alatt megtanulhatsz varrni!

Beszámoló a Falu-Gazdaszövetség péceli szabásati és varró-tanfolyamáról

Vasárnap, február 26-án nyílt meg *Pécelen* a *Falu-Gazdaszövetség* női szakosztálya által megszervezett szabásati és varrótanfolyam növendékeinek készítményeiből összeállított pompás kis kiállítás. Az alig párhetes tanfolyam harminc növendéke, a kitűnő oktató: *Végh Ilona* fáradhatatlan buzgólkodásának eredményeképpen

tökéletesen megtanulta a férfi és női **fehérnemű-készítés**, női ruhaszabás és varrás minden **csinját-binját**

és a megnyitónappal közönséges elismeréssel nézegette a kiállított darabokat, a „magánzorgalomból” készült, szinte művészi kivitelű *matyó, rimóczi, boldogi*, hajdani *péceli* viseletbe öltöztetett babákat, a festői szürhímzéssel díszített *tarsolyokat, díszpárnákat*, magyaros motívumú modern *ruhákat* és a tanfolyam résztvevőin pompázó *magyarruhákat*.

A megnyitónappal megjelent többek között *Harsányi Lajos* főszolgabíró és neje, *Gaál Imre* járási mezőgazdasági bizottsági elnök, *k. Nagy Béla*, a *Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara* előadója, *Réczey Miklós* iparügyi felügyelő, *Takácsi László* főjegyző, *Simonfalvy Ferenc* községi bíró, *F. Sallay János* gazd-

Ekkor lehetőleg nyílik majd a szőlőterületek fokozására is és

a **hegyközségi törvény területi rendelkezéseit is módosítani lehet.**

A kiegészítencikák számát nem a szántóföldi termelés fokozásával, hanem a kistermelési ágazatok, — amilyen a szőlőtermelés, gyümölcstermelés, a baromfitenyésztés, méhészet — felkarolásával lehet növelni az értékesítés megfelelő megszervezése révén.

Megállapította a miniszter ezután, hogy az iparfejlesztési törvény mintájára szükség van egy *mezőgazdaságfejlesztő törvényre* is, amely támogatná a kisgazdát és az új földbirtokpolitika segítségével földhöz jutó kisembereket. Bejelentette, hogy ilyen törvény előkészítésével foglalkozik.

A miniszter ismertette ezután a most készülő földbirtokjavaslatot és bejelentette, hogy a kishaszonbérleti törvény elfogadása után a földmivelésügyi kormány a házhelyakció és a családi otthonok kérdésének megoldására fog törvényjavaslatot benyújtani.

Reméli, hogy ennek kapcsán pár éven belül százszázrnyi új kisgazda és mezőgazdasági munkás jut megfelelő otthonhoz.

A mezőgazdasági lakosság téli munkanélküliségének megszüntetése és a háziipari tevékenység lehetővé tétele érdekében téli tanfolyamokat fog szervezni.

A magyathású és a földmivelési kormány fontosabb célkitűzéseit ismertető, nagy ünneppel fogadott beszéd után, a miniszter kiosztotta a *téli tanfolyamot végzett gazdáknak bizonyítványait* és a *jutalmakat*.

Több felszólalás és a szőlősgazdák memorandumának átnyújtása után, a nagygyűlés a Himnusz elénekkelésével ért véget. A nagygyűlés hallgatóságára a gyűlés után is hosszasan és lelkes ünnepléssel a minisztert.

FLÓRA
MAGASNYOMÁSÚ
PERMETEZŐ
Systeme français
szőlőpermetező
A LEGJOBB.
MEGBIZHATÓ!
OLCSÓ!
HIRMANN FERENC
BUDAPEST, VII. CSÁNYI-UTCA 9.

ügyi minisztériumnak a tanfolyam megrendezéséért és ismertette a tanfolyamon elért eredményeket. *Teólyes István* dr., a *Falu-Gazdaszövetség* igazgatója megállapította, hogy a *Falu-Gazdaszövetség* munkája az iparügyi miniszter támogatásával válhatott csak eredményessé és köszönettel megemlékezett arról, hogy az iparügyi miniszter is képviseltette magát *Réczey Miklós* iparügyi felügyelő az ünnepségen, majd felkérte *Pávay-Vajna Ferenc* dr. főelőgust előadása megtartására.

A nagy várakozást keltő népszerű földtani előadás előtt még a varrótanfolyam résztvevői nevében *Tóth Istvánné* a tanfolyam népszerű vezetőjét köszöntötte, aki a legszorgalmasabb tanuló között könyvjutalmakat osztott ki, majd *Siska Irén* szavazata után a főelőgust tartotta meg előadását, amelyben Pécel környékén végzett talajkutatásai eredményéről számolt be lebilincselő formában.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után *Butár Mária* szavalt, majd *Gaál Imre* járási gazdasági bizottsági elnök mondott nagyhatású beszédet a Pécelen immár negyedszer megrendezett nagyszerű háromnapos téli gazdasági tanfolyam berekesztése alkalmából. Hangsúlyozta a gazdaságsetartás és a gazdasági ismeretek fokozásának fontosságát. Rámutatott arra, hogy a tanfolyam célja az, hogy

a tudás gyarapításával olcsóbbá és eredményesebbé tegye a termelést és megmutassa a jobb és előnyösebb értékesítés útját is.

Hálás köszönetet mondott a tanfolyam előadóinak, a gazdakör vezetőinek, a közigazgatásnak, a tanfolyam hallgatóinak, majd különösen meleg szavakkal emlékezett meg a *Falu-Gazdaszövetség* országosztó végzett munkásságáról és kérte a Szövetség további támogatását a mezőgazdasági kultúra terjesztése érdekében.

Teólyes István dr., a Szövetség igazgatója, köszönte meg *Gaál Imre* szavait és *Pávay-Vajna Ferenc* dr. főelőgust magasszínvonalú előadását, majd *Kánya Terézia*, a *Falu-Gazdaszövetség* női szakosztályának előadója hirdette ki, hogy a *Falu-Gazdaszövetség* *Sallay Ferenc* néveléssel és *Vasárnap* egyéni ingyen küldésével, *Neuhausner Lajos* néveléssel ugyancsak könyvvél jutalmazta.

A nagyszerű gazdakör ülést a Himnusz elénekkelése zárta be. Az ülés után a két tanfolyam résztvevői és a vendégek társasvácsorán vettek részt.

(—ss ly)

A Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara új elnöke: Máriaassy Mihály

A Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara február 23-án tartotta a törvény értelmében újjalakuló közgyűlését Kecskeméten, a városháza dísztermében. A közgyűlés alatt érkezett meg Darányi Kálmán volt miniszterelnök, a képviselőház elnöke, akit a városháza előtt Kiss Endre főispán és Liska Béla polgármester fogadott. Dömötör Lajos alelnök nyitotta meg a közgyűlést, amelynek első tárgya a tisztikar megválasztása volt. Kétszáz tag közül százhatvan-három irásban kérte Máriaassy Mihály országgyűlési képviselő elnökévé való megválasztását, míg a kisebbségi Matolcsy Mátyás országgyűlési képviselőt jelölték elnöknek és névszerinti szavazást kértek. Negyven aláírás helyett csak tizennyolcat tudtak szerezni s ezért az elnök Dömötör Lajos Máriaassy Mihályt közzelkeltással megválasztott elnöknek jelentette ki. A közgyűlés alelnökké választotta Mocsány Dánielt, Dömötör Lajost, S. Bálint Györgyöt, Keresztes Mihályt, P. Varga Vincét és Asztalos János kisgazdát, valamint Bayer János gazdaszertet. A közgyűlés táviratban üdvözölte Teleki Mihály gróf földmivelségi minisztert.

A földmunkások kívánásai

Az Országos Központi Hitelesítőbizottság köztudomásúlag a földmunkások vállalkozó szövetkezetei a szentesi, gyulai, szegedi és hódmezővásárhelyi kongresszusaikon azt követelték, hogy a munkabéreket a mezőgazdasági és építőipari termelés jogos érdekeinek megóvása mellett a munkások elsőrendű életszükségleteinek biztosításával állapítsák meg és azok fizetését a munkásérdekvédelmi bevonásával ellenőrizzék. A kubikusok a munkaházaknak méltányosabb feltételek mellett való megépítését és a munkások megelégelését is kérték.

Hat méhészkörlet van az országban

A földmivelségi miniszter a méhészeti felügyelőségek székhelyeit és működési körzeteit a következőképpen állapította meg:

I. körlet Budapest. Működési területe: Csanád-Arad-Torontál, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Bácsbodrog és Csongrád vármegyék, valamint Budapest, Szeged, Kecskemét, Baja és Hódmezővásárhely városok. II. körlet Miskolc. Működési területe: Borsod, Heves, Nógrád, Abauj-Torna, Gömör, Kishont, Zemplén és Ung vármegyék, valamint Kassa és Miskolc városok. III. körlet Szombathely. Működési területe: Veszprém, Fejér, Sopron és Vas vármegyék, valamint Székesfehérvár és Sopron városok. IV. körlet Kaposvár. Működési területe: Baranya, Tolna, Somogy és Zala vármegyék, valamint Pécs város. V. körlet Debrecen. Működési területe: Hajdú, Jásznagykunszolnok, Szatmár, Szabolcs és Bihar, Békés, Bereg, Ugocsa vármegyék, valamint Debrecen város. VI. körlet Komárom. Működési területe: Komárom - Esztergom - Győr - Moson-Pozsony, Nyitra-Pozsony, Bars-Hont vármegyék, valamint Győr város.

Ötezer tenyészállat lesz a Mezőgazdasági Kiállításon

A március 22-én megnyíló országos mezőgazdasági kiállítás tenyészállatcsoportjába a bejelentési határidőig nagy számban jelentettek be tenyészállatokat. Mivel jó minőségű tenyészállatok iránt megfelelő kereslet van, a rendezőség úgy határozott, hogy a kiállítás összes férőhelyeit igénybe veszi az ideai tenyészállatvásár alkalmából. Előreláthatóan a bemutatandó tenyészállatok nagy részét a kiállításon értékesíteni lehet, mert csak olyan nagyobb tenyészértékű állatokat hoznak fel, amelyekre a hazai állattenyésztés továbbfejlesztésében nagy szerep vár és irántuk a kevésbé fejlett állattenyésztési vidékekről is megfelelő érdeklődés mutatkozik. Az utóbbi években már nemcsak a tenyésztet celtudatos fejlesztésére törekvő magántenyésztők vásárolnak szívesen a budapesti kiállításon eladásra kerülő kiváló tenyészállatanyagból. A köztenyésztés számára a múlt esztendőben a szarvasmarhák csoportjában történt vásárlások az egész forgalomnak kétharmadát érték el, annak felül, hogy az érdeklét kistenyészők is rájönnek arra, hogy a budapesti kiállítással kapcsolatban nyújtott különféle hitel-, ár- és szállítási kedvezmények mellett itt viszonylag olcsóbban szerezhetők be a megbízhatóan jó minőségű és tenyészértékű állatok.

A visszatért felvidéki területek nagyszámú apaállatszükségletére való tekintettel a kiállításon előreláthatóan élénk keresletre lehet majd számítani a megfelelő áru állatok iránt.

Szerpelni fog a kiállított között a Kormányzó Ur Öfömeltóságának kenderesi gazdasága három igen jó telivér szimmentali bikával, valamint kitünően fejlett mangalica kanokkal.

A kiállításra véglegesen elfogadott állatlétszám kerekesszámokban a következőképpen alakul: 160 meleg- és 30 hidegvérű ló, 780 telivér szimmentali, 20 borderes, 110 magyar és 25 maromano-magyar marha, 1100 mangalica- és 450 hussertés, valamint 700 juh, ezenkívül közel száz kutyja fog szerepelni a kiállításon.

Schandl Károly előadása a felvidéki szövetkezetekről és a földbérlet-szövetkezetekről

Előkelő közönség előtt — a Szövetkezetek Szövetsége Parlamenti szakosztályának tagjai részére — tartott előadást február 27-én délután 6 óra körül az OKH tanácstermében Schandl Károly dr., titkos tanácsos, az OKH alelnök-vezérigazgatója, aki a felvidéki szövetkezetek és az előkészület alatt lévő kisbérleti törvény kapcsán a földbérlet-szövetkezetek munkásságát ismertette meg hallgatóságával.

A magasszínvonalú értekezletet Putnoky Mór titkos tanácsos, a parlamenti szakosztály elnöke, nyitotta meg, üdvözölve a szakosztály ülésén először megjelenő Salkovszky Jenő felvidéki képviselőt és elismeréssel emlékezve meg a felvidéki szövetkezetek huszszendős munkájáról.

A rövid előki megnyitó után Schandl Károly dr. kezdte meg előadását. Nagy elismeréssel szölt a felvidéki szövetkezetek, elsősorban a hitelszövetkezetek munkásságáról, amelyek két évtizeden át a magyarság kizárólagos életmegnyilvánulási lehetőségei voltak. Ismertette a felvidéki hitelszövetkezetek szervezetét, működési körét és rámutatott arra, hogy a

mintegy 270—280 felvidéki hitelszövetkezet 30 millió pengőnek megfelelő betétet gyűjtött,

szemben a csonkaországi 1000 hitelszövetkezet 45 millió betétállományával. Bejelentette, hogy az átveendő hitelszövetkezeteket és földmiv. kolonópénztárakat magyar intézményekké fogja az OKH átszervezni. Rámutatott arra is, hogy a tejszövetkezeti mozgalom aránylag jelentéktelen volt a Felvidéken; ezen a téren az OMTK fokozott tevékenységet fog kifejteni.

A földbérlet-szövetkezetekre vonatkozó előadásában Schandl Károly dr.

bejelentette, hogy a tárgyalás előtt álló kisbérleti törvényjavaslat olyan intézkedést fog tartalmazni, amelynek értelmében a földbérlet-szövetkezeteknek bérbeadott területek beszámítanak a leadott területekbe. Ismertette a földbérlet-szövetkezetek munkásságát és megindokolta, miért nem állalt eddig az OKH kezességét a bérleti összegek megfizetésére. Erre nem is volt szükség, mert a föld tulajdonosának kettős garancia állott rendelkezésére; egyfelől a helyi hitelszövetkezet garanciája, másfelől a szövetkezeti tagok egyetemleges felelőssége. Bejelentette, hogy az OKH tervezetet készítette, amely szerint a jövőben — meggyorsítandó és megkönnyítendő a kormány földbirtokpolitikai tevékenységét —

bizonyos hiányszavatosságot fog vállalni az alakítandó földbérlet-szövetkezetekért.

Az OKH mindössze 1—2 százalékért igazgatta a földbérlet-szövetkezeteket, jelenleg 36.000 holdon folyik földbérlet-szövetkezeti gazdálkodás. Megjegyezte még az illusztris előadó, hogy a bérlet-szövetkezetek nem folytatnak közös gazdálkodást, az egyes tagok teljesen egyénien mivelik parcelláikat. Végül meghívta a szakosztály tagjait a négy esztendő óta 6000 holdon gazdálkodó melyküti földbérlet-szövetkezet megtekintésére, amelyen mintegy ezer ember nyer egzisztenciát.

Az elnök megköszönte a kérdést teljesen megvilágító előadást, amelyhez Plósz István, Salkovszky Jenő, Baross Endre és Szinyei-Merse Jenő országgyűlési képviselők szöltak hozzá.

Schandl Károly dr. Plósz István hozzászólására válaszolva, leszegyezte, hogy a kisbérleti törvénytervezetben

említett külön szerv felállítása komoly anyagi és jogi nehézségekkel járna, éppen ezért az OKH, illetve a hitelszövetkezeti hálózat minden módon megkönyviteni iparkodik a nagy akció lebonyolítását és készséggel működik együtt, mint eddig, továbbra is a Földhitelintézettel. Baross Endre hozzászólására vonatkozóan megállapította, hogy foglalkozni kell a valószínűleg felszabaduló kisebb-nagyobb birtoktestek, maradéparcellák felhasználásának kérdésével és ezzel kapcsolatban a gazdaszertet elhelyezésének problémájával is.

A nagy tetszéssel és érdeklődéssel fogadott előadás után, amelyen a szakosztály képviselői és felhőzi tagjai szép számban vettek részt, Putnoky Mór köszönetet mondott Schandl Károlynak előadásáért és Törley Bálint államtitkárnak megjelöléséért.

Gazda-vándorgyűlés Mezőberényben

A békéscsabai mezőgazdasági iskola és mezőgazdasági szaktanácsadó állomás ifjúsági önképző gazdaköre, az 58. számú m. kir. teli gazdasági tanfolyammal karöltve, kitünően sikerült vándorgyűlést rendezett Mezőberényben február 19-én.

A hősök emlékművénél rendezett rövid ünnepség után a mezőberényi Nemzeti Körben tartott vándorgyűlésen pompás szerepléseikkel kitűntek Virág Pál, Kovács Sándor, Matyas Mihály, Mogyorósi Gyula, Balázs György, Bene András, Koór János és Marton Lajos tanulók, valamint Litauszky Pál tanfolyami hallgató.

A vándorgyűlést a mezőgazdasági répiszkolában és a Hanga szövetkezetben tanulmányi szemle, majd közös vacsora és táncol egybekötött vidám műsoros est követte, amelyen a késő esti órákig a legjobb hangulatban együtt maradt a fiatalság.

Tavaszi vetőmagkölcönt kapnak a felvidéki kisbirtokosok

A földmivelségi kormány a visszacsatolt területeken 20 katasztrális holdon aluli, arra rászorult kisbirtokosok részére a hiányzó tavaszi vetőmag pótlására természetben visszaszolgáltatandó vetőmagkölcönt bocsát rendelkezésre. A 20—50 kat. holdas kisgazdák vetőmagkölcönt igényt a földmivelségi kormány csak kivételes esetekben tudta teljesíteni. A miniszter egyelőre 132 vagon árpa- és 46 vagon zabvetőmag, illetőleg 33 vagon burgonyavetőmag kikosztása iránt intézkedett.

900 pengős átlag-árat értek el a hortobágyi bikavásáron

Február 23-án tartották meg az immár hagyományossá vált hortobágyi bikavásárt. A tenyészbikaárverésre nemcsak a Tiszántul, de a Tisza—Duna köze és a visszacsatolt Felvidék gazdái is sokan felhajtották bikáikat. Az árverést Losonczy István főispán nyitotta meg, akit a gazdák nevében Polgári András üdvözölt. Ezután megkezdődött a XIV. hortobágyi bikalelei vásár. Ötvenegy bika került árverésre. Az átlagárak 900 pengőn felül mozogtak, de voltak olyan állatok, amelyek 1500 pengőért keltek el.

Minden gazda használjon korszerű csávázószerit!

Ilyen az **ABAVIT**

higanyos por- és nedvescsávázó szer!

Kartelen kívül, mérsékelt áron szállítja Magyar Mezőgazdák Szövetsége Bpest, V., Alkotmány-u. 26. Tel.: 111-236, 127-356. Kirendeltségei: Debrecen, Győr, Lepsény, Szolnok, Szombathely, Nyíregyháza.

Hárommillió méter olcsó ruházati anyagot kap a falu népe

Laky Dezső dr. műgyógyász tanár, az árellenőrzés országos kormánybiztosa, a falusi népességnek jó és olcsó textilcikkkel való ellátása érdekében a textilgyárakkal tárgyalásokat folytatott. Ezek a tárgyalások az utolsó napokban véglegesen befejeződtek.

A cél az volt, hogy elsősorban nagyobb mennyiségű és minden tekintetben nagyon jó minőségű

fehér- és ágynemű-anyagot, valamint alsóruházati anyagokat biztosítsanak a falusi lakosság részére rendkívül előnyös áron, emellett azonban felsőruha- és kabát-, valamint olcsóbb falusi nadrágszövet-anyagokat is.

Amennyiben az esztendő során kitűnnék az, hogy bizonyos cikkekben még további kereslet fog mutatkozni, valószínűleg mód volna ezeknek a kereteknek megnövelésére.

A pamutszövetek mellett az új akció kereteinek második részét alkotják azok a gyapjuszövetek, amelyeket felsőruhára, kabátra lehet felhasználni.

Szükségesnek látszik még annak hangsúlyozása, hogy ez a textilruházati akció felépítése olyan, hogy az esztendő folyamán zavartalanul juthat hozzá a lakosság szükséglete kielégítéséhez, másfelől pedig már most elvi megállapodás történt az érdekelt ipari vállalatokkal arra vonatkozólag, hogy

a falusi lakosság céljaira a jelenlegivel megegyező keretekben a következő években is rendelkezésre fognak bocsátani hasonló, esetleg a szükséghez mérten még más textilipari anyagokat is.

Körülbelül hárommillió méter különféle anyagból van szó, amelyhez az eddigi árnál 20–30 százalékkal olcsóbban juthatnak az érdekeltek.

A fentiekkel kapcsolatban a „Hangya“ vállalkozt arra, hogy a falusi lakosság textilleltetésének ügyét intézze és ügyelni fog arra, hogy egy-egy névű csdik olyan mennyiséget vásárolhasson, amely a saját háztartása szükségletének fedezésére szolgál.

Németországban járt munkástestvéreinkhez!

A hercegprímás az idegenben dolgozó magyar munkások lelki gondozásáról

Seredi Jusztinián dr. bíboros-hercegprímás az idegenben távozó magyar mezőgazdasági munkások érdekében felhívással fordult papjaihoz. A hercegprímás szükségesnek tartja, hogy a kimenő munkások, a kimenetel előtt külön lelkipásztori előkészítésben részesüljenek és hogy a lelkipásztorok az összeköttetést hívekkel levélbelileg a távolból is fenntartsák. A németországi munkára vállalkozó hívek figyelemre méltó, hogy bár általában jó ellátásban és munkabérekben lesz odakiutáló részük, de erős testi munkát is kívánnak majd tőlük, ezért is a gyengék és betegek ne vállalkozzanak a kimenetelre. Visszatartandók a könnyelműek és rovtovultak is, mert az ilyenek rossz hírt teremthetik a magyar munkások

és ezzel ártnak nemcsak társaiknak, de a magyar nemzetnek is.

Elutazás előtt buzdítani kell a munkásokat, hogy a vasár- és ünnepnapon szentmisén tőrekedjenek részt venni akkor is, ha azt idegen nyelvű pap tartja. Adjon a plébános egy pár ajánlósort német vagy latin nyelven azon helynek lelkipásztorához, ahol hívei letelepedni fognak, így a németországi plébános figyelemmel lesz a magyar munkásokra s tőrekedni fog ügyük elintézésében is segítségükre lenni.

A hercegprímásnak ezt a magyar munkásokért aggódo felszólítását a püspöki kar többi tagjai is magukévá tették és hasonló értelemben buzdították papjaikat.

ÜZENETEK

Jobbágy Sándor és felesége, Csepreg: Rendben van, az OKH-tól most azt az értesítést kaptuk, hogy a küldött márkaszegget átutalták január 25-én. — Engelhardt Ferenc, Almáskamarás: Az OKH értesítése szerint november 3-án kiküldött 35 Rm-ért 34.50 P-t, november 18-án 110 Rm-ért 174.50 P-t, december 5-én 105 Rm-ért 166.50 pengőt. Több még nem érkezett, mert is Németországba küldjük ki levelet. — Tóth Alajos, Gyönyöspata: Tóth Alajos és Ferenc megbízásából Tóth Alajosnénak az OKH 140 Rm-ért és 140 Rm-ért 444 pengőt kiküldött levélben névből december 10-én a gyönyöspatai hitelszövetkezethez. Legjobb lesz, ha az ottani hitelszövetkezetnél intézi el esetleges pénzreklamációját. — Dobróczy Ilonka, Jobbágyi: Eddig nem érkezett semmi. Panaszát kiküldött Németországba. — Vigh Antal, Csepreg: December 28-án Csepregre kiküldötte az OKH-t. — Galamba Mihály, Újfehértó: Az OKH kiküldött a Nyiregyházi és Vi-

déki Hitelszövetkezethez 115 Rm-ért 182.50 pengőt és Galamba Ilona megbízásából Galamba Mihálynak 115 Rm-ért 182.50 pengőt, összesen 230 Rm-ért 365 pengőt január 4-én. — Pelyhe Flórián, Erdőtelek: Nem érkezett eddig semmi. Németországba küldjük pénzreklamálási kérelmöt. — Ács József, Győrffyűz: Ács József és Ács Józsefné megbízásából feladott pénzeket az OKH január 30-án kiküldötte. Érdeklődjenek az ottani hitelszövetkezetnél. — Somhegyi Gusztáv, Mátramindszent; Seres Sándor és felesége, Gémes Lujza: Pénzreklamálási kérelmüket kiküldöttük Németországba. — Ostorházi István, Igric: Az OKH december 20-án 700 Rm-ért 1075 pengőt kiküldött a mezőcsati hitelszövetkezet utján, az Önök rendelkezésére. Hivatkozának üzenetünkre és reklamálják meg a mezőcsati hitelszövetkezetnél. — Albu György, Dombegyház: A feladott összegeket az OKH december 22-én elküldötte a Dombegyháza és vidéke hitelszövetkezetnek. — Kormányos Antal, Medgyesbodzás: Január 23-án kiküldötte az OKH-t a Medgyesgyeháza és vidéke ip. és gaz-

dasági hitelszövetkezethez. — Király Imre, Gulács: A Tarpa és vidéke hitelszövetkezethez október 27-én Rm 45, november 22-én Rm 45, december 31-én Rm 113.50 küldetett, más küldemény nem jött. A könlgsbergi konzulátus címe: Königlich Ungar. Generalkonsulat, Königsberg, Kneiphöfische Langgasse 11–13. — Moszer Lajos, Cserépfalu: Az OKH kiküldött december 28-án a cserépfalui hitelszövetkezethez kétszer 210 Rm-ért kétszer 313 pengőt, vagyis 626 pengőt, levonva az utazási előleget. Amennyiben kint maradt még pénz, azt is meg fogja kapni, vagy pedig, ha kiutazik az idén ismét, úgy rendelkezhet felette. — Kovácsné Pál, Mezőkővácsháza: Csak a feltüntetett összeg érkezett eddig az OKH-hoz. Ha tudnak németül írni, úgy írjanak munkaadójuknak. * Mi elküldjük panaszát Németországba. — Labos György, Békéscsaba: Január 19-én kiküldötte az OKH-t. — Kiss István és neje, Tiszánána: Január 18-án a tiszánánai hitelszövetkezethez kiküldötte az OKH-t. — Kányó Gazsi András, Hasznos: December 20-án kiküldötte az OKH-t a pástói hitelszövetkezethez. — Póti Bálint, Kismányó: Levelet megkaptuk s amint kérte, kiküldöttük volt munkaadójának. A válasz beérkezése után értesíteni fogjuk.

A MOKTÁR közgyűlése

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár február 28-án tartotta meg Metzler Jenő dr. vezérigazgató elnöke alatt 67. évi rendes közgyűlést. A közgyűlés az igazgatóság összes javaslatait változatlanul elfogadta, az alaptöke leszállítására és felemelésére a felhatalmazást megadta és elhatározta, hogy a kimutatott 901.828.94 pengő nyereségből az osztalékszelvényeknek bevéltására darabonként 1.20 pengő fordítással. Az igazgatóság a falusi szociális célok támogatására szolgáló adomány második részletére 19.300 pengőt irányított elő. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen Metzler Jenő dr. vezérigazgatót elnökölő, Besenyey Ferenc és Hodossy Sándor dr. igazgatósági tagokat pedig elnökhelyettesekké választották meg.

A testnevelési és népgondozói felügyelőségek új neve:

KATONAI PARANCSNOKSÁGOK

A honvédelmi miniszter rendelkezése szerint a haderőn kívüli kiképzés, valamint a közigazgatás honvédelmi vonatkozású ügyeinek ellátására hivatott vármegyei és városi testnevelési és népgondozói felügyelőségek, s a járási, ezenkívül a megyei városi testnevelési és népgondozói kirendeltségek a jövőben „M. kir. vármegyei (városi) katonai parancsnokság”, illetőleg m. kir. járási (megyei, városi) katonai parancsnokság elnevezés alatt folytatják működésüket.

Egy év alatt öt millió kg paprikát váltott be a Központi Szövetkezet

A Magyar Fűszerpaprikát Értékesítő Központi Szövetkezet most tette közzé a második üzletéről szóló közgyűlési jelentését és zároszámadását. A jelentés beszámoló a szövetkezet közérdekű munkásságáról, melyet a magyar fűszerpaprika helyes termesztése és ipari feldolgozása, valamint a paprikaértékesítés körül végzett. Is-

Kartelen kívül!
Újbló forgalomba kerül a békeidők kiválóan bevált téli permetezőszere, a

Sylvia II.

gyümölcsfa carbolineum

rovarkártevők ellen
Hatásos biztos, olcsó és könnyen kezelhető

Megrendelhető:

BIÉHN JÁNOS RT

Budapest, V., Alkotmány-u. 21

Telefonszám: 115–350.

merteti az elért eredményeket is. Megtudjuk a jelentésből, hogy 1937 október 1-től 1938 szeptember 30-ig a szövetkezet 4.8 millió kg paprika-örvleményt váltott be és pedig Szegeden 3.2 millió kg-ot és 5 millió pengő értékben és Kalocsán 1.5 milliót 2.4 millió pengő értékben.

A kommunistaellenes egyezmény aláírása

Február 24-én délelőtt ünnepélyes formák között írták alá Magyarországban a kommunistaellenes egyezményhez való csatlakozásának jezőzőkönyvét. Az aláírást a magyar külügyminiszter, valamint Németország, Japán és Olaszország képviselőinek rövid beszámolója előzte meg. Az aláírást a külügyminisztérium nagytermében végezték el. A nagyhatalmak megbízottait Csáky István gróf külügyminiszter üdvözölte. Azt hangoztatta, hogy

Magyarországnak az egyezményhez való csatlakozása nemcsak bolsevistaellenes harcunk hűszere hagyományának felel meg, hanem annak az őszinte barátságának is, amelyet Magyarország Németország, Olaszország és Japán iránt érez.

S annak is kifejezést adott, hogy ez a védelem nem irányul egyetlen állam ellen sem, kizárólag önmédelemnek lehet tekinteni az aláíró államok belügyeibe való jogosulatlan beavatkozással szemben.

A külügyminiszter beszédére Erdmannsdorff budapesti német követ válaszolt. Kiemelte Magyarország történelmi szerepét a rend és béke fenntartásában s méltatta

a főméltóságú kormányzó ur vezetésével megindult szegedi mozgalmat a bolsevizmus letörésére.

Végül hangoztatta a három nagyhatalom és Magyarország közös érdekeit.

A kölcsönös nyilatkozatok után aláírták a jezőzőkönyvetek.

ADÁS-VÉTEL

Vennék 150 darab gyökeres Iza-bella-szőlővesszőt, lehetőleg kétéveset. Árjajánlatot a következő címre kérek: Fischl Antal, Herend, Tiszai puszta. (Veszprém megye).

Szölké fenntartásához nélkülözhetetlen a

SZÉN KÉNEG

Kérjen díjtalan ismertetőt
Magyar Szénkéneggyár Rt
Budapest, V., Nádor-utca 21.

GYENGE ŐSZI VETÉSEK FELSEGITÉSE

Sok buza gyenge volt az ősszel, mert későre maradt a vetés. Ha ritka vagy foltos volna buzavetésünk, akkor még időben pótoljuk ki valamivel. Tavaszi buzát csak akkor vessünk bele, ha azt még februárban elvet-hetjük, mert különben nem fog az őszi buzával egyidőben beérni. Az ilyen kevert termést a cseplés után mielőbb adjuk el, hogy a vetőmag közé ne kerüljön. A ritka vetésekbe ajánlatos tavaszi borsót, búkkönty, vagy más pillangós takarmánynövényt vetni, még pedig magnak. A ritka vetés lucernatelepítésre is használható.

Homokon az esetleg ritka roza közé homokj pillangós növényeket vetünk. A rendszeres ősszel vetendő szőszbúkkönty tavasszal is elvet-hetjük. Az alföldi meszes homokon a ritka roza közé ajánlatos két éves fehérsomkórót vetni. Ha ezt virágzás előtt kaszáljuk és előtte az állatok még más zöldet nem ettek, akkor szívesen eszik. Virágzáskor kaszálna keserű. Az alföldi jobb homokon — különösen ott, hol az altalaj is jó, — lucernát telepíthetünk.

A gyengébb vetéseket nagyon megjavíthatja kátholdanként 40—50 kg. pétisó-felültrágyázás. Fontos, hogy a kiszórás ne hagyjuk későre, mert akkor ez késlelteti az érést. A kiszórás történhetik két részletben is, körülbelül egy hónap időközrel. Így a hatás még nagyobb.

Gyengébb talajon a pétisóval együtt holdanként 60—80 kg szuperfoszfátot is adjunk. E két műtrágya kiszórás előtt közvetlenül összekever-hető.

A VAKOND

A vakond tulajdonképpen hasznos állat, mert temerdek talajlákó káros férget (cserebogarpajzar, drótféreg, lótetű stb.), cicikányt, pocokt pusztít el. Étvágya igen nagy; félnapj kopalás miatt már elpusztul. De — sajnos — azért a kertben turkálása közben kárt is okoz, amennyiben kiforgatja a talajból a kisebb növényeket, elszagatja gyökérzetüket. Ezért, bár az 1901. évi 24.655. számú rendelet általában tiltja a vakond irtását, de virágos, veteményes kertekben, csemetültetvényekben megengedi meg-ezt is.

A vakond irtásának legegyszerűbb módja a földből való kiemelése kapál vagy ásóval. Figyeljük meg reggeli (6—7 óra tájban), délben és este, hogy hol mozog a föld felszínre és a turás helyén, a mozgó vakond mögé villámgyóron vágjuk a kapát vagy ásót a földre és vessük ki a felszínre. A kidobott vakondot azután kapavágással megölhetjük, de helyesebb, ha elvisszük egy olyan területre (szántó, rét, erdő), hol nem tud kárt okozni, hanem ellenkezőleg: a kártevőket pusztíthatja.

Készülnek cső- vagy félhenger-alaku, bádofgók, melyeket a vakond földalatti járatába kell helyezni.

Elűzésére alkalmas anyag a petroleum. Ha a vakondutrása bittal lyukat furunk s ebbe petroleumot öntünk, akkor elmenekül onnan. Ha hígított petroleummal megöntözünk egy ágyást, oda nem húzódik be a finomszágú vakond.

A SZAKASZOK ELHATÁROLÁSA A LEGELŐN

Ha legelőnket 2—3 szakaszra felosztjuk s a szakaszokat felváltva legeltetjük, akkor a jó és kevésbé értékes fűvet egyformán lerágják az állatok, a lerágott gyp a nyugalmi idő alatt meg tud ujulni, a pihenő szakaszon a legelőművelést, boronálást, stb. elvégezhetjük.

A pásztorra nézve nagy előnyt jelent, ha a szakaszok korlátal vannak elkülönítve. A korlátok ákák, vagy fenyőrudakból állíthatók elő legmegfelelőbbben. Ott azonban, ahol a birtokon erdő nincs és a rudakat, oszlopokat vásárolni kell, a bekerítés nagyobb területen jelentékeny kiadást okoz. A szakaszhatárokat meg lehet csinálni levert oszlopokhoz kihuzott tükésdéróttal is, de akkor a drótokat fehérre kell bemeszelní, hogy az állatok láthassák és zsák-és rongydarabokat kell itt-ott rájuk aggatni.

Nagyon szép és célszerű élősvényekkel megvonni a határokat, de ennek kellő megerősödése bizony párvét igénybe vesz. Ha a talaj nedves, akkor indokolt széles árkok utján vonni meg a szakaszok határát; az árkok annyira mélyek és szélesek legyenek, hogy a legelő állatok meg se kísérelhessék az árkok átugrását.

A szárskerlben tart-sunk rendet, akkor nem vész kárba se széna, se szalma, Csak a rendszer gazda boldogul.

A JÓ BORPINCÉ

A bort a kívánalmaknak megfelelően eltartani csakis jó pincében lehet. A jó pincének első és legfontosabb kelleke, hogy állandó hőmérsékletű legyen. Téli és nyári hőmérséklete között az ingadozás ne legyen több, mint 3—4° C. azaz nyáron, illetve ősz felé se legyen 12° C-nál melegebb, de télen se hűljön jobban ki a pince, mint 8—9° C. A hőmérséklet egyformasága akkor remélhető, ha a pince elég mély. A hőmérsékletet lehet kisebb vagy a hegyoldalakra épült pincéknel azzal is szabályozni, ha kettős szalmafonatu ajtóval látjuk el vagy a földfeletti oldalakhoz tengeriszárkékéket támasztunk, esetleg szalmás istállótrágyát rétegezzük oda.

A jó pincének nem szabad nedvesnek lenni. A nedves pincében a hordók romlanak és rendbentartásuk sok munkát kíván. Az ilyen nedves, vizes pince levegője állandóan telve van penészgombák csíráival, amelyek a bor dohoságát okozzák.

Fontos, hogy a pince levegője állandóan tiszta legyen. Ezért a pincét szelvénylakkal kell ellátni, melyek nyithatók és zárhatók legyenek.

A pince felszereléséhez tartoznak az ászokfák vagy ászokgerendák is, melyekre a hordókat helyezzük. Ezeknek egyenlő vastagoknak kell lenniük, hogy a hordó rajtuk jól meg-

álljon. Célszerű az ászokgerendákat telítő (impregnáló) anyaggal átíratni, hogy ne korhadjanak, különö-sen pedig a penész ne telepedjék meg rajtuk. Az ászokfákat úgy helyezzük el, hogy a rájuk illesztett hordók mögött kényelmesen eljárhasson az ember, mert a hordó tisztogatásakor oda is kell férni a rendszeretörletés végett.

Célszerű a pincében 2—4 hétenként — mikor 1—2 napig nem megyünk a pincébe — egy kénszeletet elégetni, hogy a képződött kengáz a levegőben levő gombacsírákat elpusztítsa. A kengáz után ki kell a pincét szel-lőztetni s csak azután bemezni, mert a kengáz egészségtelen és tühretlen.

A borpincében nem szabad zöldséget, káposztát, burgonyát, tejet tartani.

MIKOR FEDEZTESSÜK BE A KANCÁKAT?

A legtöbb lótenyésztő amellett foglal állást, hogy a tél végén és tavasszal történjék a kancák befedeztetése, mert ekkor biztosabban fogamzanak a kancák, továbbá, mert télen és kora tavasszal a dolgozó kancáknak a mezőgazdaságban leginkább lehet kíméletet biztosítani s végül, mert a téligi csikó fejlődésének legkritikusabb időszakát akkor éli át, mikor az anyakancá — a jó tavaszi takarmányozás következtében — legjobban tejel és mikor az időjárás legkevésbé zavarja a gyenge csikó fejlődését.

Már a nyáreleji csikók rendszerint hitványak, mert már pár hetes korukban kénytelenek túrni a legyek okozta állandó zaklatást és a tikkasztó nyári forróságot, miért is a legtöbb elátnyul.

Az ellést követő első sárlást tanácsos kihaszalni, mert az eddigi tapasztalatok szerint a megfogamzás esélye ekkor a legnagyobb. Ha azonban a kancá meg nem tisztult ki vagy más okokból ez akadályokba ütközne, akkor a következő sárlások minden aggodalom nélkül bevárhatók.

A NAPRAFORGÓ

Olajmagvú növényeink közt különös figyelmet érdemel a napraforgó, mert a szárazságot jól tűri és magvában jelentékeny mennyiségű olaj van. Kipréselt olaját zsír helyett főzési célokra használják, sőt némelek a hámozott és pörkölt magvakat közvetlenül is szívesen fogyasztják. Dismadarainkban is egyik legkedveltebb csemegéje a napraforgómag.

Fontos azonban, hogy olyan fajtát válasszunk termelésre, amelyek kellő időben beérik és amelyek sok, jól fejlett magot terem. Ezért nem megfelelő a virágos kertekben látható sokvirágú fajta, mert ez sok, de apró virágot hoz, melyekben jól fejlett mag alig van. Csakis az egytányérú változat alkalmas gazdasági termelésre, melynek 30—40 cm átmérőjű termésében jól fejlett magvak nőnek s ezek egyszerre beérnek. Legjobb hozamot remélhetni a szabólesi címos és szabólesi fehér félségektől, melyek Westsik tanár tanulmányja szerint jó trágyaerőben levő homoktalajon 16—18 méter-mázsá magterméseket is adhatnak kat. holdanként.

Legjobb a vetésforgóban két bonafélé közé helyezni olykép, hogy

Biztos mellékjövedelemre tehet szert, ha házában, gazdaságában
ANGORA GYAPJASNYUL
TENYÉSZTÉSRE
 is berendezkedik.
 Csakis elsőrendű, törzskönyvezett állatoktól várható eredmény. Nyenket szállít a
„Buda“ angoragyapjasnyul törzstenyésztés, Bpest XI. Kruspér-u. 1.
 Felvilágosítást és ismertetőt 20 filléres válaszbélyeg ellenében küld.

közvetlenül alája istállótrágyát adunk.

Jóminőségű homokon, vályogon, közepkötött agyagon egyformán meger-tem. A tápszegény futóhomokon és a sziken azonban csak tengődik; nem való neki a nedves, hideg agyagtalaj se.

Földjét úgy kell megmivelní, mint a kukoricáét. Összel szántunk meg mélyen s így tavasszal csak fogasolásra lesz szükség. A trágyát már a vetést megelőző nyáron, vagy összel vigyük talajába, hogy tavasszal emiatt szántani ne kelljen. A tavaszi szántás sok viz elvesztére vezetne. Igaz ugyan, hogy a napraforgó bírja a szárazságot, de azért a talajnedvességet meghálálja.

A takarmányt porciózva efessük! Ez gazdaságos!

Április elején vessük el 6 cm sor-és 60 cm növénytavólságra. Egy-egy fészékbe 3—4 magot tegyünk 3—4 cm mélységre. Így szükségünk lesz kat. holdanként 2—3 kg magra.

A napraforgó ápolási munkája a kapálásokból áll. Minél többször kapáljuk s így talaját lazítjuk, a közte lévő gyomot irtjuk, annál jobban fejlődik. Természetesen elesőbb lesz az ápolási munka, ha van egy lókapánk s azzal járatjuk meg a sorok között; így csak a tövek körül kell a kézikapát igénybe venni.

Akkor kell aratni, mikor a fányér szélén levő magvak oly kemények, hogy nem lehet őket körömmel benyomni. Ekkor (fányérjait 1—2 arasznyi csonkkal levágjuk és száraz padláson utánérleljük. Átlagtermése 8—12 mm kat. holdanként.

Takarmánytermelés céljából is vetik utjabban a napraforgót 40 cm-es sor távolságokra. Mikor virágzik, akkor levágjuk a szárat töben s így a szárat, levelet, virágokat együttesen feltépik, majd bevermelik, a a feltépett napraforgót pályával rétegezzük, úgy az állatok szívesebben fogyasztják.

Újabb vélemények a rákoshegyi bakteriumölőről.
Fodor Gábor (Hajduböszörmény): Hálás vagyok a bakteriumölőnek. Az állataimat egészségesse tették és az 1938. évben a szőrök szála sem görbült meg, sem sertésnek, sem aprónarháknak. Istene legyen a dicsőség érte. Mindenki jószága részére ajánlom. — *Fekete János* (Füzeggyárat): Nagyon örülök a tavalyi hozatalnak; most kérek 8 litert és a szomszédom részére is kérek 4 litert. Hálásan köszönöm a bakteriumölőt és étetem sokáig. — *Bán András* (Dunaszentgyörgy): Kérek 15 liter rákoshegyi bakteriumölőt, mert nélkülözhetetlen és nagyon jó. — *Ujhay Károly* (Óhid): Kérek 6 liter bakteriumölőt utánvéttel. Már 3 éve használom s szerintem nélkülözhetetlen a szárnyasoknál és sertéséknél. — *Simon Ferenc* (Nagykökényes): A bakteriumölőt mindenkinél melegen ajánlom. Jó hatásáról igazán meggyőződtem, úgy magamnál, mint szomszédaimnál. Kérek most is 8 litert. — Szíves felvilágosítással és ingyenes prospektussal szívesen szolgál: *Aulitzky Ottó vegyszerkereskedő, Buda-pest, VII., Dohány-utca 84.*

NITROGÉN nélkül nincs növényi élet!
 Kérjen díjtalan, szakszerű felvilágosítást:
PÉTINITROGÉN Műtrágyagyár r. 1.
 Budapest, V. ker., Nádor-utca 21. szám.

Kénsavas ammoniák 20.5% N ammoniák és salétrom tartalmu nitrogén műtrágya.
Péti só 17% N ammoniák és salétrom tartalmu nitrogén műtrágya.
Mészsalétrom 15.5% N salétrom tartalmu nitrogén műtrágya.
 Lerakatok az ország minden részében.

KIS VASÁRNAP

Apró versek

A cicu meg az egerek

A mi cicánk szép kis cicu,
A mellénye hófehér.
A nagy egér, a kis egér,
Ha meglátja, ó de fél!

A mi cicánk ügyes cicu,
Meggfogja az egeret.
Csak az a baj, az a nagy baj,
Megdézsmálja a tejet.

Elkór aztán a sarokból
A nagy seprő kitáncol.
Csihi, puhé... Vica cicu
Keszervesen miákol.

Az egerek azt megtudják
S kacagásba kezdenek.
Azt kiáltják fel a lyukból:
Tolvaj cicu, ne nekéd!

MÓRA LÁSZLÓ

Kis pajtás,
most jól vigyázz:

Földre lapulj villámláskor,
S inkább ázz a fától távol!

*

Ideieiben tanulj uszni!
Szörnyű halál vízbe fulni.

*

Lámpád égjen a sötétben,
S ne aludj el a szekéren!

KISCI MESE

A béka meg a nyul

Felfigyelt a vén tölgyfa. Hangos szóval vitakozott alatta a tapsifüles, meg a béka. A nyul kezdte a szót:
— Mondtam már egyszer, hogy ne kerülj a szemem elé, te utálatos tacsó!

— Nono, csak ne olyan nagy hanggal! — brekegte a béka. Ha jól megnézem a bajuszodat, látom, hogy te vagy a tacsó hozzáam képest. Te még azt se tudtad, mi fán terem az élet, amikor én már öreg békalegény voltam.

— Te csuf varangyos. Hogy mersz ilyen fennen karattyolni! Hány éves vagy, hogy ilyen 'kidüllesztett' melled mersz beszélni?

— Nem kevesebb, mint tizenkilenc.
— Az se igaz ám! Már én is hét éves öreg nyul vagyok. Hol van hát a te nagyságod az enyémhez. Ha tizenkilenc éves volnál, háromszorta nagyobb lenne a tested az enyémmé.

A vitaközösbe beleszólt a tölgyfa:
— Én már 350 éve állok ezen az egy helyen. Ismerlek mindkettőtököt. Ismertem apáitokat, nagyapáitokat, ősapáitokat. A békának van gaza. Már tizenkilenc éve itt a tanyája a gyökereim árnyékában. Te pedig nyul pajtás az én napitáram szerint csak most töltöd majd be Péter-Pálkor az öt esztendődet.

Akkor a tölgyfa megrázta magát. Egy érett makkot dobott a nyuszi órára, aki megszegeyenülve odébb szaladt.

Igaza volt a tölgyfának, én is azt mondom. A tudósbaics megfigyelése szerint a nyul 8—10 évnél nem él tovább. A béka 20 évig is eléldégl. A tölgyfa pedig 4—500 esztendeig is dacolni tud a korrall, viszontagságokkal.

Móra László

Fejtörő:

T. I. R. M. G. A.

Megjelölés: "Magyar Művelődés"

A FALUSI OTTHON

ROVATVEZETŐ: KÁNYA TERÉZIA

Haladjunk a korrall!

Általában azt tartják, hogy a falusi ember maradi gondolkozása, nehezen hagyja el régi szokásait s nem szívesen vezet be életébe újításokat. Sok tekintetben igazat kell adnunk ennek a megállapításnak, de aki a falut nemcsak könyvből, hanem a valóságban is ismeri, szomorúan tapasztalja, hogy ez a régi szokásokhoz való ragaszkodás éppen ott mond csődöt, ahol a legnagyobb szükség lenne rá. Mert csodálatosképpen, amilyen nehezen lehet rábírnunk, hogy lakását célszerűbben rendezze be, hogy „egészségesebb” táplálékából állítsa össze étrendjét, hogy ne a javasasszonyhoz, hanem az orvoshoz forduljon, ha valami baja esik, olyan könnyen vetette le a falusi asszony anyáinak szépséges, ősi viseletét, hogy városias ruhákkal cseréje fel a zsinóros pruszlikot és selyemharisnyát, lakcipőt huzzon a lábára. A hamvas, élettől kicsattanó falusi leányocokra bizony-bizony sokszor létegyből kerül rá a pirostól és divatos loknikat találunk a fejükön, a régi egyszerű, hátrasimított hajviselést helyett. A városi ruhában, kisasszonyfrizurában pedig már furcsán is esnek magyar muzsika mellett, magyar táncot járni, azért hát hamar áttértek a fuxtrottra, tangóra, a falusi cigány ma már pesti slágereket játszik édesbuz szép magyar nóták helyett.

Falusi asszonyok, leányok, itt legye-

tek maradiak s ne engedjétek az öltözködésetekbe, a dalotokba, táncotokba, az erkölcsös szokásaitokba, családi hagyományaitokba becsempészni az újmodi szellemet! És haladjatok a korrall ott, ahol arra valóban szükség van: a tudásban, kulturában. Tanuljátok meg elsősorban az egészséges élet és fejlődés feltételeit, hogyan ápoljátok csecsemőteket, hogyan tápláljátok családotok tagjait, hogyan rendezétek be célszerűen és tartsátok tisztán lakásotokat, hogyan éljétek, hogy a védőszárnyaitok alól kikerülő ifju nemzedék acélos erejű és tiszta erkölcsű legyen.

Ne féljétek nagyobb ablakot vágni a házatokra, beengedni a levegőt, napfényt a lakásba, hiszen ti már tudjátok azt, amit anyáitok még nem tudtak, hogy a szellőzetlen, fülledt, dohos levegőjű helyiség a betegségek melegágya s a bacillusok termőhelye; ne húzódjatok főzőtanfolyamon megtanulni, hogyan lehet ugyanaból a pénzből táplálabb, izletesebb, egészségesebb konyhát tartani és ne resteljétek kidobni a javasasszonyt, ha „váolvasással”, undok kotyvalékkal akarja beteg gyermekeket meggyógyítani. Haladjatok a korrall, élvezzétek a tudomány és kultúra áldásait, de legyetek maradiak akkor, ha a falusi lélektől távolálló, idegen szellemiségű, divatos szokásokkal akarják megfertőzni egyszerű, tiszta életeteket!

Szobanövények ápolása

A szobanövényeket rendszerint csak egy évben egyszer, tavasszal kell átültetni. A cserépet suroljuk, forrázzuk ki és jól áztatjuk át. Az alján levő levezetőlyukat cseréparabokkal fedjük be, rá kavicsréteget, faszendarakkákat tegyünk, amely biztosítja a vízlevezetést, aztán tegyük bele a megfelelő összeállítású, nyirkos földet. A régi cserépből kiemelt növényt a rápatadt földtől kissé megtisztítjuk, egy pálcikával gyökérzetét fellazítjuk, aztán behelyezzük az új cseréphez és a földet ujjunkkal körülmönkodjuk rajta. Az átültetett növényt különösen jól kell gondozni, gyakorta permetezzük, övjük a kiszáradástól, naptűzéstől, meghűléstől, amíg megerősödik.

Nincs szebb dísz a lakásnak a virágnál s az ablakpárkányon, tornáccon elhelyezett cserépvirágok az egész házat vidámmá, barátságosabbá teszik. Naposfékvesű helyekre legjobbak a Pelargonium- és Petunia-félék, sarkantyuka, Verbéna; félárnyékos helyre, amelyet csak kora reggeli, vagy késő délutáni napfény ér: a Fuchsia, Lobélia, Asparágus; felfuttatásra: a hajnalbana, a pirosvirágú törökpasuly, lilavirágú köldökös bab és még sok más.

Gumós és gumás növényeinket, amelyek télen nyugalomban voltak, tavasszal cseréphez ültetjük és óvatosan öntözzük s a melegebb idő beálltával a szabadba ültetjük ki.

A cserépes növények öntözésénél úgy járunk el, hogy annyi vizet öntünk a földjére, míg a víz a cserép alá tett tányérkába az alsó nyíláson kicsorog. Öntözés után felőrával a tányérban összegyűlt vizet ki kell önteni, mert különben a cserépben a föld megszavanyodik. Télen csak annyit öntözzük, hogy ki ne száradjon a földjük, nyáron kétszer s a virító növényeket erősebben öntözzük. A cserépet gyakran le kell mosni, hogy lyukacsai el ne duguljanak s a növény elhath, elszáradt részeit csipdessük le. A szobai növényeket bajos lenne trágyázni, azért növényi tápsóval igyekezzünk pótolni a föld elhasználdott tápanyagát.

Magyar konyha

Köményleves. Világos, zsemlyeszínű rántást készítünk, beleadunk fél kávékanál köménymagot, hideg vízzel feleresztjük és megsozva, felfőzzük. Egy-két darab szikkadt zsemlyét kockára vágunk, kevés zsirban sütőben világosra pirítjuk és a levestel betáladjuk.

Jelentékeny árleszállítás a kálíműtrágyáknál

Vetés előtt jóval 40%-os kálisót, közvetlen vetés előtt sorba,

fészes k b e és oldatban kénsavas kálit alkalmazunk!

Káliégnyes növények: sörpára, répa, burgonya olaj-, rost-, takarmánynövények, herefélék, hüvelyesek, dohány, szőlő, gyümölcs és zöldségfélék.

Beszerzhető műtrágyakereskedőknél és szövetkezeteknél. — Díjtalan felvilágosítással szolgál!

KÁLI Műtrágyakereskedelmi Részvénytársaság,

Budapest, II., Keleti Károly-utca 9. Telefon: 155—612

Sült gomba. Másfélkiló vargánya-gombát, vagy sampinyont megtisztítunk, vízben áztatunk és több lében kimossuk, hogy ne legyen homokos. 12 deka zsirban két fej összevágott hagymát adunk s a gombát ebben megpároljuk, míg zsírjára le nem sül. Burgonyával, rizzsel kitűnő előétel.

Turóskolbászok. Egy csésze friss turót szítán áttörünk; tálban darab vaját összekeverünk 3 tojással, majd 4 evőkanál liszttel. A meghintett gyuródeszkára tesszük az elkevert turót, kolbászkatat formálunk belőle; aztán tojásban és zsemlyemorzában megmártva, forró zsirban pirosra sütjük és sült petrezselyemzöldjével adjuk fel.

Cseh pimasz burgonyából. Hat darab nagy burgonyát megfőzünk, meghámozzuk és megreszeljük; tojásnagyságu vaját habosra kikeverjük, beleütünk egy egész tojást és háromnak a sárgáját, mindezt jól elkeverjük, hozzáesszük a burgonyát és megszózzuk. (Nem szabad keménynek lennie.) Kevés zsirban a rendes szokás szerint kisütjük. Husostól koritiszére nagyon alkalmas.

Aranyszabályok

A száraz kenyér egészségesebb ugyan, mint a friss kenyér, de nem mindenki fogyasztja szívesen. Ha a száraz kenyérből izletes, friss kenyeret akarunk megint alakítani, a következőképpen járunk el: a kenyert egy pillanatra vízbe mártjuk, hogy a felszine nedvesedjék át. Azután a kemencében megsütjük, mint a friss tésztát. A sütés ideje egy-két óra, aszerint, mekkora a kenyér és hogy mennyi vizet szívott magába. Vigyázni kell arra, hogy jól süssük ki, mert különben csirizes marad. Hogyha nagyon sokáig tartjuk a sütőkemencében, túlságosan kiszárad.

Nagybőjti szózat a felelősségérzésről

Szerédi Jusztinián dr. biboroshercegpárisz a nagybőjti alkalmából főpásztori szózatot intézett híveikhez, amelyet március 26-án, nagybőjti első vasárnapján minden templomban a szentbeszéd helyett felolvastak a szövekről. A bőjti szózat a felelősségérzetről beszél, melyet az emberből, mint erkölcsi lényből soha kiirtani nem lehet. Van felelősség az emberekek szemben, ez azonban nem általános, mert csak külső tettekre vonatkozik; nem kikerülhetetlen, mert ki lehet bujni alóla, vagy ki lehet játszani. De van felelősség Istennel szemben is és ez alól nem vonhatja ki magát senki fia. És mégis ez a felelősségérzet ma sokakban elhalványult. A páztorlevél ezután példákat hoz fel a felelősség tekintetében a gyakorlati élet több területéről és hangoztatja, hogy a felelősség annál nagyobb, minél magasabb állásban van valaki, vagy minél nagyobb tehetséggel áldotta meg őt az Ur.

IGAZGYÖNGYÖK

Goethe, a nagy német költő mondása: „A tapasztalat annak a tudása, amit nem kívántunk megtanulni.”

*
Okos nem ütközik kétszer egy kőbe. Nem bizony. Másodszor már — másikba ütődik.

*
Jókedvedet a kalapod széle is elárulja. Bánatodat a nevetésed se titkolja el.

Március

5 VASÁRNAP

Reminiscere, Adorján

6 HÉTFŐ

Perpet., Gottlieb

7 KEDD

Aqu. sz. Tamás.

8 SZERDA

Sz. János, Zoltán

9 CSÜTÖRTÖK

Franciska

10 PÉNTEK

40 vért., Olimpia

11 SZOMBAT

Szilárd, Aladár

A nappal tartama, március 4-én: 11 óra 33 perc, a hét folyamán 24 percel nő. — A hold fázisváltozása: holdrötte március 5-én.

XI. Pius pápa végrendelete

A most elhunyt XI. Pius pápa végső rendelkezéseit néhány papírlapra jegyeztette fel. Az első lap 1927 május 1-ének keltezését mutatja, az utolsó pedig 1939 január 16-án írta a pápa. A legutolsó lapon a pápa végrendeletének végrehajtójául *Confolonieri* és *Venini* prelátusokat nevezte meg, akik a pápa mellett teljesítették szolgálatát.

A pápa minden földi javát, amelyek szerzemény, vagy adomány útján jutottak birtokába, a *Szentszékre* hagyta.

— *Azt a kevés személyes holmit és pénzt, ami utánam maradna, — írja végrendeletében — osszák szét környezetem néhány tagja között, akik különösen támogattak. Ami még maradna utánam, azt jótékony-sági intézményekre hagyom.*

A pápa ezután megnevez néhány értékes kezszert, illetve művészi tárgyat, amelyeket a vatikáni múzeumra és a vatikáni könyvtárra hagyott. A pápa végül úgy rendelkezett, hogy X. Pius pápa mellé és XV. Benedek sirja közelébe temessék el, hogy azok, akik a két nagy pápa sírjánál imádkoznak, — írja — *egy gondolatot szenteljenek az ő méltatlan utódjainak is.*

A pápa végrendeletét, *„Uram a Te kezbe ajánlom lelkemet“* latin főhással fejezte be.

Tíz éve püspök Grósz József. Grósz József felszentelt püspök, szombathelyi apostoli kormányzó, február 24-én ünnepelte teljes csendben püspökké szentelésének tizedik évfordulóját. A jubileum alkalmával az általános tiszteltnek és nagyra-becsülésnek örvendő püspökök igen sokan keresték fel üdvözlőlevelekkel és táviratokkal a győri és a szombathelyi egyházmegye területéről.

Ingeny házhely a telepedni szándékozó szőlőmunkásoknak. Az *Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara* (Kaposvár) és a Balaton zalai oldalának községi értekezletet tartották a vidéken tapasztalható munkahiány ügyében. A községek ingyen házhelyeket ajánlottak fel betelepülő munkások részére, akik megfelelő munkalkalmakat találhatnak. A Balatoni Szövetség mozgalmat indított szőlőmunkások betelepítésére, s ehhez megszerezte az illetékes miniszteriumok elvi hozzájárulását is. Az akciót az *Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara* is támogatja.

Kormányzói kitüntetést kapott a tábori püspök. Február 28-án volt tizedik évfordulója annak, hogy XI. Pius pápa *Hász István* dr.-t, a győri püspöki teológia tanárát püspökké nevezte ki, Magyarország kormányzója pedig a *tábori püspökség* élére állította. Az évforduló alkalmából *Bartha Károly* honvédelmi miniszter nyújtotta át a jubiláló tábori püspöknek a kormányzói kitüntetést: a *Magyar Érdemrend középherezstjét.*

Komáromban tartja közgyűlését a SzMKE. A (Szlovenszói) Magyar Kultur Egyesület a visszacsatolás óta február 26-án tartotta első választmányi ülését az érsekújvári *Grémiumban*. *Schubert* Tódor alelnök megnyitójában örömet fejezte ki, hogy a visszacsatolt területek kulturális szervezeteinek vezetői összehívték a Felvidék kulturális továbbfejlesztésének megbeszélésére. *Szombathy* Viktor főtitkár beszámolt a visszacsatolás után kifejtett kulturális munkáról. A választmány kimonodta, hogy a hivatalos vármegyei népművelési SzMKE minden erejével a magyar nemzeti irány szolgálatába áll. Több felszólalás után a választmányi ülés *Schubert* Tódort bízta meg az elnöki teendők ellátásával, az országos közgyűlés időpontját pedig március 12-én délelőtt 11 órára tűzte ki. A közgyűlést Komáromban tartják.

„Falukönyvtár Szövetkezet“ alakult. A magyar írók népi csoportja megalakította a *Falukönyvtár Szövetkezetet*, amely hivatva lesz könyvtárhálózatával az ország összes falvaiban megjelenni. A résztvevők egyhangulag elfogadták a Szövetkezet alapszabály-tervezetét, megválasztották az igazgatóságot és a végrehajtó bizottságot és utasították a megválasztott igazgatósági tagokat, hogy a szervezési munkálatokhoz azonnal fogjanak hozzá. Elhatározták, hogy kiáltvánnyal fordulnak a magyar könyvkiadókhöz, amelyben felszólítják, hogy az új szövetkezet működéséhez *könyvadományokkal járuljanak hozzá.* A szövetkezet elnöke *Györffy István* dr. egyetemi tanárt, ügyvezető alelnökévé *Szabó Pál* író-t választották meg.

Vándorgyűlés Véménden. A *mo-hácsi m. kir. teli gazdasági iskola* Ifjúsági Önképző Gazdaköre február 10-12-én tartotta meg *Véménd* községben nagysikerű vándorgyűlését. A tanuló ifjúság első útja a templomba vezetett, majd a Hősök emlékművét koszorúzták meg, ahol *Lutz György* ifjúsági elnök róttá le az ifjúság kegyeletét. Utána vitéz *Harsányi János* földbirtokos mondott hazafias beszédet. Ezután folyt le a római katolikus elemi iskola kulturtermeiben a vándorgyűlés. A tanári kar részéről elmondott üdvözlő beszéd után *Lutz György* ifjúsági elnök nyitotta meg a gyűlést, amelyen *Schmidt* Menyhért (Véménd), *Herbert* Henrik (Véménd), *Wesz* Henrik (Feked), *Mühl* József (Palotabazsek) értekezélyomások tanulókat tartották elsőként szakelődést, míg *Müller* Antal (Németbóly), *Schmidt* Menyhért (Véménd) és *Piszér* Gyula (Birján) tanulók szép szavalkattal, az ifjúsági énekkar és szavalókórus pedig ének- és verszámokkal szórakoztatták a közönséget. Este a *Gungl* vendéglőben vacsora, majd utána pompás táncmulatság volt.

Jó hangszereket játszott a legmagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olcsón *Reményi* országos hírlap szerkesztője várt: Budapest, VI/15. Király-utca 58-60. Kérjen díjmentes, 51. számú árjegyzéket.

Két új tejszövetkezet Léva környékén. A világháború alatt *Léva* vidékén sorban tönkrétek a tejszövetkezetek. A lévai járásban most a földművelésügyi miniszterium támogatásával a vármegyei gazdasági felügyelőség megkezdte a tejszövetkezetek szervezését. Eddig két körzetben alakult meg: I. *Nagysalló és Vidéke Szövetkezet* 153 taggal. II. *Garamdamásd és Vidéke* 251 taggal. A szövetkezetek egyelőre csak tej szállítására rendezkednek be, később a tej feldolgozására is sor kerül.

Örökösöket keres a Kivándorlók Védő Iroda. *Stelzich* János 1938 november 14-én és *Stelzich* Erzsébet november 22-én az északamerikai *Chicago* városában elhaltak. Az illetékes hagyatéki bíróságnál fekvő adatokból nem állapítható meg, hogy kik az elhunyt *Stelzich*-testvérek örökösai, csupán annyit tünik ki, hogy körülbelül *nyolcvan évvel ezelőtt Budapest* születtek és innen vándoroltak ki az *Egyesült Államokba*. A *Stelzich*-testvérek szüleinek keresztneve János és Franciska volt. Az *Egyesült Államok*ban volt egyetlen rokonuk, nővérük, *Mária*, aki pár évvel ezelőtt szintén elhalálozott. Nevezett elváltan élt férjével és gyermekei nem voltak. A hagyaték nagysága körülbelül hétézer dollár. Mindazok, akik az elhunytok való vérségi köteleküket okmányokkal igazolni tudják, jelentkezzenek haladéktalanul a *Magyar Kivándorlók és Visszavándorlók Védő Irodánál* (Budapest, Fiumei-ut 4. szám, I. emelet, 8. ajtó).

A földművelésügyi miniszter felfüggesztette az emődi legeltetési társulat önkormányzatát. A földművelésügyi miniszter az emődi osztalton közös legelőben részes birtokosság legeltetési társulatának önkormányzatát felfüggesztette és az ügyek vitelére *Hainrikly* Bélat, az Emődi Mezőgazdasági Rt. főintézőjét, emődi lakost küldte ki, a miniszteri biztos mellé állított véleményező bizottság tagjaiul pedig *Kiss Sándor*, *Bernát Ferenc* és vitéz *Kiss Dániel* emődi lakosokat jelölte ki.

500 millióshoz hagyaték meséjével szelhamkodik egy család. A *hévíz-szentandrási* csendőrség körzést adott ki *Gosztonyi* Lajos állítólagos sponron asztalos ellen, aki a környék községeit végigjárja és a *Horváth* nevű családokat keresi fel azzal a mesével, hogy II. Lipót volt belga király 500 millió pengő hagyatékának ügyében március elején dönt a hágai nemzetközi bíróság. Szerinte a magyar Horváth-családokra száll az örökség. A per költségeire *Karmacs* községben 100 pengőt szedtet össze a hiszékeny Horváthoktól. A csendőrség személyleírása szerint az állítólagos *Gosztonyi* Lajos 55–60 éves lehet, magastermetű és állandóan fekete cilindertben jár. Térdén felül erő szőrmésítél visel és az a jellegzetes-sége, hogy térdtől bokáig bepölyvázza a lábát.

Hósi emlékművet állít fel Ipoly-ság. *Ipoly-ság* város február 23-án tartotta második közgyűlését. A közgyűlés elhatározta, hogy *hósi emlékművet* állít fel; erre a célra a város 500 pengős adománnyal megnyitja a gyűjtést. Ugyancsak gyűjtés indul a város 500 pengős adományával a *szlovákiai magyar ház javára.*

Romlott gabonával kereskedtek: négy hónapot kapott. A *váci* járás-bíróság most hirdetett ítéletet *Löwinger* Tivadár gabonakereskedő büntetésében, aki az elmúlt évben romlott gabonát hozott forgalomba. A bíróság *Löwinger* szikkasztás és család vétségében mondta ki bűnösnek és ezért összbüntettképpen *négy-hónapi börtönrre és 300 pengő pénzbüntetésre* ítélte.

Százitnhat évét élt egy cigány-asszony. *Somlójenő* községben a napokban halt meg 116 éves korában özvegy *Kolompár* Jánosné, Horvát *Zsófia* cigányasszony. Életében sohasem volt beteg.

Kétszáznegyvenezred zsidó vándorolt ki eddig Németországból. Berlinből jelentik, hogy *Németországból* 1938 november 1-ig körülbelül 140.000 zsidó vándorolt ki. Azóta körülbelül 100.000 zsidó hagyta el Németország területét. A kivándorlók legnagyobb része az *Egyesült Államokba* ment, azután következnek a *délamerikai államok, Franciaország, Anglia, Belgium, Hollandia, Svájc és Kína.*

Megtévedt ideiglenes jegyző. He-tekkel ezelőtt *Bajut* községben a község-házban különféle visszaéléseket leplezte le. A visszaéléseket *Pogány* Dezső, a község volt ideiglenes jegyzője követte el. A pestvidéki ügyészség *Pogány* Dezső ellen 171 rendbéli csalás, büntette és 20 rendbéli közokirathamisítás büntette miatt emelt vádat. A vád szerint *Pogány* Dezső kihasználva azt az időt, amikor a községi pénztárnok nem volt a hivatalában, az adófizető polgároktól átvett adópénzeket és elhagytta, hogy ő nem jogosult ilyen pénzek felvételére. A pénzt *Pogány* Dezső saját céljaira fordította.

A vagyonváltás buza ára. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő buza árat a földművelésügyi miniszterrel egyetértően 1939 március havára szűz érvényű mértékszámánként *husz pengőben* állapította meg.

Harc a nembetegségek ellen. Most jelent meg *dr. Grusz* Frigyes igazgató-főorvos az *Országos Antiveperés Bizottság* alelnökének „*A nem betegség megelőzése és gyógyítása*“ című műve, mely fontos és kényes tárgyat kimerítően és lelkiismeretesen ismertelt. Helyesen mondja *dr. Neuber* Ede egyetemi tanár a mű előszavában: „A nem élet vagy vallásérkölesi, mint nemzeti szempontból szorosan összefügg a fajfenntartással. Fontosnak tartom tehát, hogy ifjúságunk a nem életre vonatkozólag felvilágosított képzést szakember pégezz. A könyv szerzője művét szíllők, nevelők és mindazok számára ajánlja, kik a felsemült vagy már érett ifjúság nevelésére hivatottak, hogy műve rajtuk keresztül jusson igazi rendeltetési helyére: a már meglehetősen korú ifjúság kezébe. A könyv ára csak három pengő; beszerezhető minden könyvtárkereskedésben. Megjelent *Novák* Rudolf és *Társai* Tudományos Könyvkiadóvállalat kiadásában. Budapest, VIII., *Baross-ut. 21.* —

Oláh cigányok meggyilkoltak egy gyöngyösi házaspárt

Február fele fel jól megszervezett cigánybanda állított be *Takács* János gyöngyösi gazda házába és lovat kínál eladásra. Alkudozás közben a cigányok megtudták, hogy a gazda nemrégiben hatvan hektoliter bort adott el s arra ezer pengő előleg vett föl. A minden emberi érzésből kivetkőzt cigányok nem sokát tanakodtak, mit csináljanak.

Szétrombolták a 75 éves gazda és 72 éves felesége fejét.

Lehúzták róluk a ruhát, magukhoz vették a házban talált értékeket és elmenekültek.

A gyilkosságot a gazda fia fedezte fel. Értesítette a gyöngyösi rendőrséget s a környék csendőrségét. Azt is közölte velük, hogy a rablógyilkosság cigányok valószínűleg *Eger* felé menekültek.

A cigányokat lovas- és motoros csendőrök üldözték s az egri rendőrség is átkutatja a környéket. Találtak is egy cigány-karavánt, amely a szőlőbe igyekezett menekülni, de beherítették és elfogták őket. A banda több tagja bevallotta, hogy járt *Gyöngyösön*, de a rablógyilkosságot tagadják. A nyomozás erélyesen folyik.

Kis
regény

AZ ÉLETSZÉRUM

Vécsey Leó fordítása

I.

Az egész világ érverése szinte megállt az izgalmas hír hallatára. A politikai szenzációk egyszerre elcsitulak. A külpolitika sem érdekelt senkit. A Keleten folyó háború, az Északi Sark felfedezése repülőgépen, a mesterséges arany előállításának problémája, a levegőből nyert szén, mind érdektelen és unalmas kérdés lett egy pillanatról a másikra. Még a gazdasági válság örök kérdése is háttérbe szorult, maga a Pénz öfélése is hatalmasat vesztett megint-gáthatatlannak gondolt tekintélyéből... Minden szenzációt elnyelt a döbbenetes hír.

Mi történt?

Az esztendő februárjának első napján a rádióállomások láthatatlan szárnyán szétröppent a hír a világ minden részébe:

Meghalt a halál!

Ausztráliában éppen úgy, mint Sanghaiban vagy Newyorkban, avagy a havas Alpok legelhagyottabb menedékházaiban egy szemvilánsra megállt a szívverés és kihagyott a léleket minden tremegett emberben a hír hallatára. A világvárosok utcáin rekedten és őrgöngve üvöltözték a rikkancsok a szenzációit, friss rendkívüli kiadással a markukban:

A tudomány leggyőzte a halált!... Egy német orvosprofesszor megtalálta a halál elleni szérum titkát! Az életszérum a legnagyobb szenzáció a világ fennállása óta!

A lapokat kitépték a rikkancsok kezéből. Először gunyolódtak és nevettek az emberek, de amikor látták, hogy a hír nem a képzelt szüleménye, hanem eleven valóság, elgondolkodtak, elkomorodtak és hallgattak!

Az egész világon várakozásteljes, szörnyű csend támadt!

II.

Ebbe a tikkadt némaságba süvített bele Heinrich Assmus dr. német orvos és egyetemi tanár, a szérum felfedezőjének csendő, férfias hangja. A természetkutató tudósok nemzetközi kongresszusán, Hamburgban mutatta be kísérletét, a világ minden részéből összegyűlt tudós professzorok alig néhány száz főnyi, de változatos és kétkedő serege előtt. Assmus dr., a deresedőfeju, nyulánk, csillogó szemű professzor éppen befejezte előadását:

— Így aztán arra az eredményre jutottam, hogy egy földi teremtmény halála, a testgép megállása nem befejezett, végleges állapot, amely ellen semmiféle eredményes fellebezésnek helye nincs, hanem csupán átmeneti helyzet, az élet megtorpanása, ahol megfelelő tudományos és szakértő beavatkozással az élet folyamata újból megindítható. Közel évtizedes kutató munkával sikerült előlitanom egy szérumot, amelynek szelleme, összeállítás és kiképzése az én titkom és egyelőre az is marad s ez a szérum képes életrekelteni és működésbe hozni a teljesen megállt és az orvostudomány mai állása szerint kétségtelenül halottnak nyilvánított testgépet. En megtaláltam az eszközt, amely megsemmisíti a halált.

Assmus tanár hangja mennydörögve szállt a teremben s amikor elhall-

gatott, hosszú, mélyeséges csend huzódott nehéz uszályként a nyomába. A messzi utcai zaj dobogása mintha a trónjavesztett halál menekülő, egyre távolodó, óriási lépteit visszahangozta volna.

— Megkezdem tehát a kísérletet, — folytatta a professor ocsendesült hangon. — A kivégzésre apró, ketréalaku villamoszöket készítettem, ebbe tesszük a kísérlethez felhasználható állatkákat. A ketrerebe vezetett elektromos árammal megölöm az állatot. Felkérek a jelenlévő hölgyek és az urak közül néhány orvost vagy állatorvost, állapítsa meg pontosan, hogy az élet megszűnt.

A teremben zugás és mormogás futott végig. Az előadópódium egyszerűre megélné, a laboratóriumi szolgálk kis kerekkes ketrerekből tengeri nyulakat, fehér egereket és kutyákat hoztak be. Megalakult a nemzetközi orvosi ellenőrzőbizottság, amelynek tagjai — két szakállas férfi és egy fiatal nő — felsiettek a pódiumra. Oldalt, az újságírók padsoraiban, nagy volt az izgalom, a világsajtó kiküldött tudósítói sietve jegyezték a megölt állatokat egymásután fektették le a hosszú boncaszatra és az ellenőrző orvosbizottság kétségtelenül megállapította a halált.

III.

Most következett a feszült várakozással teli, döntő pillanat. A tudósokat és orvosprofesszorokat olyan izgalom fogta el, hogy valamennyien felugráltak helyükről és az előadópódium köré sereglettek.

— A halottak feltámasztásának kísérlete igen egyszerű, — csendült fel Heinrich Assmus professzor biztos hangja. — Hosszu, csöves tüvel bevezetjük a szérumot az élettelen teremtmény szivizmaiba, mire néhány pillanat múlva a szivmüködés és a vérkeringés megindul s vele együtt az egész testgép feléled. Ime, hölgyeim és uraim...

Az izgalmas feszültség a tetőpontra hágott. A professor kivette a levél-tárcáját és kis bársztyokjából apró üvegcset emelt ki óvatosan. A szava keményen pattogott, ahogy felmutatta a csillogó holmit:

— Ime! Az életszérum! Visszint, tiszta folyadék volt az üvegcseben. A fecskendő tűje alig vont el néhány cseppet a szérumanyagból.

— Ez az üveg mintegy négy száz halott feltámasztására elegendő! — jegyezte meg csendes, hideg hangon a professor. Aztán munkához látott. Egymásután emelte fel az asztalról a apró állatemeteket, gyakorlott, biztos kézzel egyenesen a szivbe vezette a tűt s máris tovább haladt az asztalon. Három perc alatt valamennyi kísérleti állat megkapta a szérumot. A teremben szinte sustorgott a feszült némaság. A szemek százaai követték a tanár minden mozdulátát. Assmus professzor az első állatkához, egy patkányhoz lépett, amely a hátán hevert és négy apró lába tehetetlenül meredt az ég felé. Villamos kályhán melegeit kendővel óvatosan felemelte a kis állatot, amely egyszerre remegni kezdett, megrázkódott, pillanatról-pillanatra éledt a meleg kendőn, majd hirtelen felvisított! A patkány újra életrelelt.

(Folytatjuk.)

A mi költőink

Testvéri ének

Fel, fel! Ébredj álmaidból!
Csüggedés népe ébredj!
Fel, fel! Ami most rád köszönt:
Életed döntő perce lesz!
Fel, fel! A jobb sors nevet feléd,
Észatva egyre hívogat.
Fel, fel! E hajmalköszöntést
Megértően fogadd!

Fel, fel! Rédd új élet vár.
Eléri könnyen két kezéd,
Fel, fel! S elnyűtt, kopott ruhád,
Szenvedés-ruhád leveted.
Fel, fel! Ami most rád köszönt:
Testvérem, fajtám: talpra fel!
Fel, fel! A hitnek szírfokán
Testvéred énekel!

CSIZMADIA SÁNDOR
(Komádi)

Hóolvadások

Zugnak a vadvizek,
Duzzadt patakok rohannak tova.
Az Adria szele
Bősz rohammal ront az agg hóra.

A fagybilincs lehull,
Fekete ugaron földpára száll,
Szűz barázdák végén
A magvető már munkára vár!

Szűz barázdák végén
Két bizó szem a jövőbe réved.
Fagyört táblák ólén
Lesz-e bő aratás s vidám szüret?
BARTHA KÁLMÁN
(Budapest)

Szép kis falunk csendjét...

Szép kis falunk csendjét felveri a

Még az éjszakák is zajosak azóta.

Lélekben ott járunk most a
Felvidéken,
S boldog örömlünkben dalogatunk
szépen.

Testvér, ugy-e igaz, valóság, nem
dóm?
Miénk újra Kassa, Munkács és
Komárom!?

S az a nagy boldogság, mi zeng a
dalunkban,
Felveri a csendet szép kicsi
falunkban.

BAK ELEK (Köröstarcsa)

Találja ki!

SZÓREJTVÉNY.

harap	fenyőfajta	3×5
(a=á)	(-pr)	

A levelezőlapra irt megfejtéseket a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V. Bátorhy-utca 24.) kell beküldeni, tíz napon belül. Elkésve érkező megfejtéseket nem veszünk figyelembe. Jutalom:

néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtéseket küldenek. előfizetőibőlunk tagjai és előfizetési díjhátraléuk nincs.

A Találja ki! eredményét a 13-ik számban közöljük.

A 7-ik számban közölt Találja ki! megfejtése:

1-18 = Magyar Élet Mozgalom.
Beérkezett harmincegy megfejtés.
Jutalomkönyvet küldtünk

Szepei János (Kiskunhalas),
Felleg József (Sopron)
előfizetőnk címére.

mi a sivatagban epednek szomja a forrás után; ami a kinzott rabszolgának szomja a vér után; mind nem olyan pokolégés az, mint aki e szót szomjazza „becsület!”

Hól az a becsület? A nagy szájjal a becsület! Kiabálj sokat! Akkor vagy derék hős! Szídj, vádolj, rágalmazd mást, akkor vagy igaz ember. — Nem csörög, mégis lánccal: úgy híjják, hogy „hűség”. — Nagyott rugnak rajta: úgy híjják, hogy „jutalom”.

(Részlet Jókai Mór gondolataiból.)

Magyaros visszavágás

Bernát Gáspár, a híres humorista írta, a Bach-korszakban résztvevő a budai osztrák helytartó bálján. Nem szívesen tett eleget a meghívásnak, mint ahogy kedvetlenül mentek el az előkelőségek is, de nem lehetett távol maradni. Ott volt Deák Ferenc, a haza bölcsé, Kemény Zsigmond báró, Eötvös József báró és Andrássy Gyula gróf vezetésével majdnem mindenki, aki csak számított a magyar közéletben. A kiegyezés már készülöben volt, de még csak az utját egyengelték. A bálon résztvevő osztrák és cseh tiszték azonban még mindig elengedhetetlen kötelességüknek tartották, hogy a magyarok önéretét tőlük telhetően sértegtessék, ami többnyire sikerült is nekik.

A szünóra alatt, amikor a magyar előkelőségek az asztaloknál helyet foglaltak s vacsoráikat akarták elfogyasztani, felpattant helyéről egy nyegle cseh tiszt és németül hangosan kiáltotta a terembe:

— Hölgyeim és uraim, tessék felállni! Cigány, egy Gotterhalté-!

Ezzel egy forintot vetett a cigányok elé.

A magyarok a többi vendéggel együtt állva hallgatták végig a gyűlölt császári himnuszt. Aztán leültek, hogy a közben kihűlt vacsorájukat elfogyasszák. Az izetlen kihívást megjegyzés nélkül nyelték le.

Néhány perc múlva a gunyosarcu tiszték is behozták a vacsorájukat s evéshez akartak kezdeni. Akkor pattant fel Bernát Gázi és érces hangon kiáltotta magyarul:

— Hölgyeim és uraim, tessék felállni! Cigány, két Gotterhalté-!

Ezzel két forintot nyújtott a cigányoknak.

A primás elérte Gázi szándékát s olyan lassu méltósággal huzta a császári himnuszt, hogy az osztrák és cseh tiszték vacsorája minden ízét elvesztette.

A tiszték szó nélkül nyelték le a visszavágást.

Egy kis mosoly

— A mamám most ment harmad-szor férjhez az első papámhoz.

— Az semmi! Az én nővérem tizenhat-szor volt menyasszony és egyszer sem ment férjhez, mert nincs meg a hozományja.

— Nézze, barátom, felirok magának egy szert. Ebből vegyen be minden órában egy evőkanállal.

— Kérem doktor ur, legyen szives felírni egy órát és egy evőkanalat is.

— Micsoda pompás vadászszákmány. Ezt mind ön ejtette el?

Igen. Autóval.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia

Ékszerésznél,

Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

TANÁCSADÓ

Kérdés: Miből tanulhatom meg a védekezést gyümölcsfabelegések ellen? (N. J., Kiskunhalas.) — **Felelet:** „Szerezz a gyümölcsfák” címmel növényvédekezési utmutatót adott ki az Alfa Separátor Rt. (Budapest, XI. Csurgóutca 15/b); ha 28 fillért bélyegben küld be fenti címre, egy a 48 oldalas illusztrált könyvecskét bérmentve küldik el.

Kérdés: Mennyibe kerül a vasúti jegy Budapestől Galántáig? (Ifj. H. K., Parag.) — **Felelet:** Az utiköltségek személyvonat III. osztályon 8.90 pengőbe kerül.

Kérdés: Melyik gyártót szeretnék be közelemből fayece-tányérokat, amelyekbe betűket szeretnék benyomatni? (F. S., Rihyahosszafutó.) — **Felelet:** Bármelyik fayece- és porcellánáru gyár elfogad ilyen rendelést. Címeket nem ajánlunk; legelősebb, ha a postálivalatban elkéri a telefonközlőzők szaknévsorát, amelynek „fayece” és „porcellán” rovatai alatt megtalálja a keresett címet és (bőv helyről is kérhet árajánlatot).

Kérdés: Hol és mennyiért szerethető be dr. Máté Imrénének a földművelésügyi igazgatóságtól származó könyve. (M. P., Csonge.) — **Felelet:** A kért könyv a földművelésügyi minisztérium kiadásában jelent meg, az ára pedig 8 pengő. Tessék a minisztérium könyvtárához (Budapest, V., Kossuth Lajos-ter 11.) a könyv árát, valamint a kézbesítési díj és portó fejében 74 fillért beküldeni, innen azonnal megküldik a könyvet.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. F., Kondorfi. Ön 1934 július 1 óta előfizetője lapunknak. Üdvözet.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buza 77 kg-os tiszavideki 20.20—20.35, felsőt. és dunatiszak. 20.10—20.25, egyéb 20.20—20.35, 78 kg-os tiszavideki 20.40—20.55, felsőt. és dunatiszak. 20.30—20.45, egyéb 20.40—20.55, 79 kg-os tiszav. 20.60—20.75, felsőt. és dunatiszak. 20.50—20.65, egyéb 20.60—20.75, 80 kg-os tiszav. 20.70—20.85, felsőt. és dunatiszak. 20.60—20.75, egyéb 20.70—20.85, rozs pestvidéki 13.85—14.4, más származású 13.90—14.20, zab Ia 19.50—19.65, közép 19.40—19.50, korpá finom 13—13.15, sörpára kinyált 18.75—19.25, Ia 18—18.50, takarmányára Ia 16—16.80, közép 15.75—16, tengeri tiszántúli áll. 14.55—14.65, 8-as buzaliszt 15.90—16.20 pengő 100 kg-ként.

Határidőpiac. Rozs márciusra 13.92—13.94, májusra 14.32—14.35, tengeri májusra 15.78—15.79, júliusra 16 pengő 100 kg-ként.

Vetőmag. Árak helyi vidéki vasutállomáson 100 kg-ként minőség szerint: lucerna, nyers 175—215, ólomzárólt 285—300, lőnera, nyers 80—100, ólomzárólt 130—140, szőszabótköny 34—36, tavaszi búkköny 17—48.50, repce budapesti olajgyári paritásában 25—25.25, toka, nagy 27—28, kicsi 23—24, elős 20—21, Viktorláborsó 18—19, dombos-borsó 18—19, dunai szokványbáb 25.25—25.75, lencse, nagy 3—43, közép 22—27, kicsi 20—22, uradalmi kek mák 110—115 pengő.

Abrahtakarmanly. Árak métermázsánként, kicsinyben Budapest: árpakora 14.80, borsónéhé 20, borsókombóly 16, buzakora 13.50—13.75, buzatakarmány 15.22—16—16.30, kókuszopogácsa 14.75, lenmagopogácsa 17.50, napraforgópogácsa 15.80, szárított répaszélet 11.50, repceopogácsa 11.50, rozskora 13, melész 10.50, halliszt 45 pengő.

Takarmanlyvásár. Árak métermázsánként: réti széna Ia 7.50, IIa 6—6.60, IIIa 4—5.80, lucernaszéna 10—11 pengő.

Szülőíjtványok

és gyökeres vesszők államiag engedélyezett telepemről olcsó áron vásárolhatók. Utazó és helyi ügynököket százalékos részvételű felvezek. Árjegyzéket ingyen küldök. **BÉRES ISTVÁN, ABASAR, KÖZUT 411.**

Tenyészmarhák és jármosörök. Árak: Ia belföldi jármosörök (tarka) és állományt való tíno 58—62, Ia belföldi jármosörök (fehér) és bedlitani való tíno 60—65, 1½ éves tíso 50—60, 1½ éves tíno 56—60, fiatal, friss feljós tehát 70—80 fillér kg-ként elősulyban.

Vágómarha. Blika, magyar, IIIa 40, tarka, IIa 47—55, IIIa 38—46, 6kór, magyar, IIIa 39—40, tarka, IIa 60—72, IIIa 38—58, tehát, magyar, Ia 59—68, IIa 50—56, IIIa 38—46, tarka, extra 66—70, Ia 59—65, IIa 48—58, IIIa 32—47, bivaly 14—22, növendék 40—61, kicsontozni való 12—30, rugott borjú 30 fillér kg-ként elősulyban.

Borjú. Árjegyzés Ia 86—90, IIa 74—85, IIIa 56—70 fillér kg-ként.

Juh. Külföldnek megfelelő Ia fiatal ürül darabonként 50 kg sulyban 42—46, Ia fiatal bárány páronként legalább 80 kg sulyban 46—50 fillér kg-ként, etetés-látás után gazdaságban mászáva, 3 kg. sulyalóval.

Ló. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 400—700, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 260—410, átrendelt 16 40—250, vágó ló 25—150 pengő darabonként.

Sertés. Uradalmi zsírserstés páronként 340 kg-on felül 98, u. a. 340 kg-on alul 91—93, szedettserstés Ia 90—92, közép-rendű 84—88, silány, 74—82, öregserstés 92—95, angol sonkasertés Ia 92—96, IIa 74—91 fillér kg-ként.

Zsir és szalonna. Szalonna, Mvasztani való 136—148, sózott 150—200, füstölt 180—240, haj 148—160, tepertő 160—220, sertézsír, helybeli 156—168 fillér kg-ként.

Nyersbőr. Marhabőr, minden sulyban, magyar 100—105, tarka 110—115 fillér. Tarka bikabőr 40 kg-ig marhabőrből, 41—50 kg-ig 20, 51—60 kg-ig 30, ezen felül 40% levonás. Borjubőr hosszú lábú 145—150, rövidlábú borjubőr 155—165, merinó juhőr, zöldsulyban 60—70 fillér kg-ként. Mészáros lőbőr darabonként 13 pengő, kisebb lőbőrrel 10—20% kal kevesebbet fizettek.

Vad és vadlús. Szarvasbom 220—240, gerinc 300—400, lapocka 100—120, többi része 30—50, őzgerinc 400—500, comló 160—240, többi része 180—200 fillér kg-ként. Nyul, borbón 300—400, süléd 180—250, fácán 180—300 fillér darabonként.

Halpiac. Harcsa, nagyság szerint 230—400, csuka 140—300, ponty 120—200, kárász 120—140, compó 120—140 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. Hétdarombi: Tyúk 250—400, csirke, rántani való 150—200, sütni való 180—320 fillér darabonként. — **Leölt baromfi:** Tyúk 140—180, csirke, rántani való 180—300, sütni való 180—280, kappan, hizott 150—230, ruca, hizott 150—200, lud hizott 140—160, pulyka hizott 140—200, libamáj, nagy 500—800, kicsi 300—300 fillér kg-ként. — **Tojás** 10 darabig 8—9, fésztojás 6—7, apró 6—7 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 30, lefejezőrt tej 10, ahudtél 80—100, tejszín 180—200, tejjel 100—120 fillér literenként. Centrifugált vaj 320—350, főzővaj 280—300, tehénturó, sovány 60—80, juhurt 180—240, kevert turó 140—180, juhajt 200—240, trappista 200—260 fillér kg-ként.

Zöldszé. Sárgepára 10—20, petrezselyem 14—20, kevert zöldszé 16—20, zeller 20—36, kalaráb 12—20, vöröshagyma, makói 20—24, közönséges 16—20, fokhagyma 20—40, cékla 16—24, fejeskáposzta 8—16, savanyított káposzta 18—20, keltkáposzta 10—16, vöröskáposzta 20—36, fejesaláta 16—50 (darabja), torma 60—140, burgonya, Glibaba 12—14, ősz róza 12, nyári róza 14—16, Ella 8—11, kifli 24—32, tömött csiperkegomba 190—280, ősz vargánya, szárított 400—800, sóska 150—220, paraj, tisztított 86—70, feketeerek 16—20 fillér kg-ként.

Gyümölcs. Alma (nemes) 68—160, szilvaz 120—160, gyümölcsíz 120—300, dió, keményhéjú 120—168, dióhéj 400—480, mogoróhéj 440—480, héjazott mandula 440—600 fillér kg-ként.

Fizser és egyéb. Paprika, édes nemes 420—560, fides 360—580, róza 320—380, mák, kek 160—180, pergetett méz 180—200, kőmennyag 200—320, szin-zappan 96—120, közönséges 56—96 fillér kg-ként.

Borpiac. Annak ellenére, hogy az elmúlt héten sem felléjött ki nagyobb beforgalom, az árak tovább szállrdultak. A kereskedelmi borok ára általában elérte a Mallizand-fokunkint 3 filléres árat és nem ritka a 3.3 filléres alapon történő kötés. Zamatos, jó minőségű árut a kereskedőrok kis tételeiben 40—45 filléres áron vesznek. Az árak Eger vidékén is emelkedtek és

a minőségi borokat literenkint 70—100 filléret vásárolják.

Szész. Az árak változatlanok.

Gyümölcspálma. A gyümölcspálmakaplacon e héten is csekély volt a forgalom és kisebb tételek a multheti árakon kelték el. A törkölypálma 3.80, seprőpálma 3.80, szilvórium 6.80—7, barackpálma (minőség szerint) 10—11, bor-párlat, magosfokú 5.80—6, alacsonyfokú 5.60, avinálási előkora 3.70 pengőig terjedő áru kelt el. Az árak 10.000 liter-fokunkint, III. táblázat szerint, +3% forgalmi adó értendők.

Idegen pénzek vétele és eladási ára. Szász pengőnél többé került szász darab: Angol font 1800—1820, dollár 340.40—344.40, kanadai dollár 332—337, holland forint 181.05—183.05 pengő. — **Szász pengőnél kevesebbe került szász darab:** Cseh korona 7.50—11.80, lengyel zloty 60—61.40, szerb dinár 6—7.50, francia frank 9—9.20, román leu 2.90—3.45, bolgár leva 3—3.60, olasz líra 16.90—17.90, svájci frank 77.40—78.30 pengő. Ezekhez az árakhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Vásárok jegyzéke

Március 5, vasárnap: Soroksár, Tápószentmárton.

Március 6, hétfő: Füzessabony, Szepetk, Szony, Fadd, Balassagyarmat, Sopron, Nagykanizsa, Veresegyháza, Tinnye, Jásztelek, Nóva, Hatvan, Hercegszántó, Hetés, Bonyhád, Pécs.

Március 7, kedd: Gyömöre, Dömsöd.

Március 8, szerda: Zalabér, Jánoshalma, Polgár, Monoszló, Ujmalomsók.

Március 9, csütörtök: Darány, Nemesáándorháza.

Március 10, péntek: Szabadhidvég, Báté, Tiszaroff, Magyarbóly.

Arany- és ezüstpénzek ára

1939 február 26.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 37 fillér; kétkoronás 74 fillér; ötkoronás 1 pengő 90 fillér; régi egykorintos 96 fillér.

14 karátos tömörarany grammoként 3 pengő 25 fillér.

Szinarany kilogrammja 5800 pengő. **Szinezüst kilogrammja** 95 pengő.

RÁDIO

Budapest I.

VASÁRNAP, MÁRCIUS 5.

8: Szózat. **Utána:** Hanglemezek. 8.45: Hírek 10: Református istentisztelet. 11: Róm. kath. istentisztelet. 12.30: Pontos idő, időjárás és vízállás. 12.30: Helyi: szűk üljön eskü és a munkácsi úrközet bősékes kitüntetés. Közzétett Munkácsról. 13.40: Egészségügyi kalendárium. 14: Hanglemezek. 15: Előadás. 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.10: M. Hir Sári zongorázik. 17.30: A Szezel-csatorna és Olaszország. 18: Magyar nátaest. 19.10: Szalonzene. 20.35: Esti dal. Hangjáték. 21.40: Hírek. 22: Tánclémezek. 23: Szimfónikus Zenekar.

HÉTFŐ, MÁRCIUS 6.

12.10: Gimes Irén hárfázik. Mally Győző énekel. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diákféltóra. 17.10: Zongora, hegedű és gordonka-együttessel műsor, a magyar-olasz művészetek keretében. 17.40: Magyar táj magyar szemmel. 18.10: Tánclémezek. 18.50: Közvetítés a Rádió székézházról. 19.30: Cigányzene. 20.20: Rádió a rádióról. 20.30: Hangverseny Zenekar. 21.40: Hírek. Időjárás. 22: Szalonötös. 23.15: Jazz-hármas.

KEDD, MÁRCIUS 7.

12.10: Cigányzene. 13.30: Postászenekar. 16.10: Asszonyok tanácsadja. 16.45: Pontos idő, időjárás, hírek. 17.10: Francia és svájci dalok. Ének. 17.40: Aquilino Szent Tamás. 18.10: Cigányzene. 19: A sasfők. Drámai költemény. Irta Rostand. 21.40: Hírek. Időjárás. 22: Hanglemezek. 23: Katonazene.

Mezőgazdasági rádió-előadások

BUDAPEST I.

Március 5, vasárnap d. u. 3 óra:

TAKÁCS IMRE DR. miniszteri titkár: „A földbírtokok feladatát gazdasági munkavállalók kötelező öregségi biztosításával kapcsolatban”.
KEMPTNER ERNŐ jószágfelügyelő: „Tavaszi talajmunkák és műtrágyázás”.

Március 9, csütörtök d. u. 5.10 óra:

MASSÁNY ERNŐ DR. kísérletügyi igazgató: „Védekezés a késő tavaszi fagyok ellen”.

BUDAPEST II.

Március 7, kedd d. u. 6.10 óra:

A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

Március 11, szombat d. u. 6.20 óra:

A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

SZFRDA. III. 8.

12.10: Zongora—hegedű. 13.30: Hanglemezek. 16.15: Diákféltóra. 17.10: Cigányzene. 18.10: Nyersanyagok, melyekért nemzetek küzdenek. 18.30: Magyar indulók. 18.35: Elmúlt idők virágai az Alföldön. 19.30: Operahízi előadás közvetítése. Simone Bocanegra. Zenedráma. Jenőfi szerzte Verdi. 20.05: Hírek. 21.35: Hírek. Időjárás. 23.30: Hanglemezek.

CSÜTÖRTÖK. III. 9.

12.10: Hanglemezek. 13.30: Szalonzene. 16.15: Háztartási előadás. 16.45: Pontos idő, időjárás, hírek. 17.10: Előadás. 17.40: Éneklő ifjúság. 18.10: Utazás Indiában. 18.40: Rendőrzenekar. 19.30: Külligi nyegedóra. 10.45: Cigányzene. 20.50: Hangverseny közvetítés. 21.40: Hírek. Időjárás. 22: Jazz. 23: Katonazene.

PÉNTEK. III. 10.

12.10: Szalonzene. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diákféltóra. 17.10: Schubert-dalok. 17.50: A hatszázéves Dobsta. 18.10: Hanglemezek. 18.45: Sport-előadás. 19.40: A magyar vers története. IV. rész. A két elfennel: Kölcsey és Berzsenyi. 20.10: A bécsi rádióállomás műsorának átvétele. 21: Hírek. 22: Hírek. Időjárás. 23.20: Cigányzene. 23.30: Jazz-hármas.

SZOMBAT. III. 11.

12.10: Beszárkúzenekar. 13.30: Hanglemezek. 16.15: Tarka gyermekelőadás. 17.10: Hogyan telnek a hajók? Közvetítés az újpesti kikötőből. 17.40: Hangverseny Zenekar. 18.50: Elbeszélések. 19.20: Magyar nóták. Ének. 20.20: Székhámos társaság. Vidám zenés hangjáték. 21.40: Hírek. Időjárás. 22: Tánclémezek. 23: Szalonzene.

Budapest II.

Vasárnap, III. 5. 11.20: Énekkari hangverseny. 15: Cigányzene. 17.30: Zongora. 18: Hanglemezek. 19.10: Előadás Angliáról. 19.35: Természettudományi előadás. 20: Hírek. 20.20: Katonazene. 21.20: Cigányzene. 22.10: Időjárás. — **Hétfő, III. 6. 18.30:** Német nyelvelek. 19: Ének. 19.30: Művészeti előadás. 20: Hírek. 20.20: Hanglemezek. 21.35: Időjárás. — **Kedd, III. 7. 18.10:** Előadás. 18.40: Francia nyelvelek. 19.10: Tánclémezek. 20: Hírek. 20.20: Szalonzene. 21.35: Időjárás. — **Szerda, III. 8. 18.30:** Olasz nyelvelek. 19: Zongora. 19.30: Uteljárás. 20: Hírek. 20.20: Szalonzene. 21.30: Tánclémezek. 22: Időjárás. — **Csütörtök, III. 9. 17.10:** Előadás. 18.45: Angol nyelvelek. 19.30: Hangverseny. 20.40: Hírek. 21: Hanglemezek. 22: Időjárás. — **Péntek, III. 10. 19: 19:** Gyorsírás. 19.30: Zongora. 20: Hírek. 20.20: Hanglemezek. 21: Cigányzene. 22: Időjárás. — **Szombat, III. 11. 18.20:** Előadás. 18.50: Hegező. 19.30: Irodalmi előadás. 20: Hírek. 20.20: Hanglemezek. 21.40: Időjárás.

KIADÓTULAJDONOS:
FALU MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMŰVES SZÖVETSEG
FELÉLVÉS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.